

Segon any després de Lourdes

EMD

Testimonis al servei de les parelles

EQUIP RESPONSABLE INTERNACIONAL
2007

Sumari

Pròleg	4
Introducció al tema d'estudi	5
CAPÍTOL 1 Anàlisi de la realitat social del món actual	7
CAPÍTOL 2 Construint el Regne de l'Amor	13
CAPÍTOL 3 Característiques de les relacions interpersonals	19
CAPÍTOL 4 Les nostres relacions interpersonals amb l'exemple de Jesucrist	23
CAPÍTOL 5 Poca preparació de les parelles per al matrimoni	29
CAPÍTOL 6 La preparació de les parelles per al matrimoni cristià	35
CAPÍTOL 7 Característiques de les relacions de parella	39
CAPÍTOL 8 Els matrimonis dels EMD, missioners del sagrament del matrimoni	43

Pròleg

PAU I BÉ!

Comencem un curs nou, el segon després de rebre l'Orientació de Lourdes i, com tots sabem, continuarem aprofundint amb el seu missatge.

“Ser comunitats vives de matrimonis”, avui, en la societat i en l'Església, és una gran responsabilitat. La volem assumir? Si hem optat, com hem fet, per treballar el Carisma dels EMD i treballar la nostra espiritualitat conjugal, no tenim cap més remei que fer-ho.

I com fer-ho? En el Tema d'Estudi, a través dels diferents capítols que l'ERI (Equip Responsable Internacional) ens proposa per aquest any, anirem analitzant i reflexionant la manera de fer-ho. Però ens ho hem de prendre seriosament, ser sincers amb nosaltres mateixos, no enganyar-nos i pensar que ja fem prou pel fet de ser-hi, ens cal passar al compromís. Quin?; cadascú en el lloc on pugui donar més, en la tasca en que es senti més preparat.

Hem de ser ponts d'unió, d'evangelització, de testimoni, de compassió, d'acollida, d'acompanyament... en vers les necessitats per les que passen les parelles avui en la nostra societat. I el nostre carisma serà el suport d'aquests ponts que hem de construir on més calgui i ens necessitin.

Per això, trobareu, al començament de cada capítol, unes fotografies de ponts. Cada un amb una cita de l'Evangelí. Volem ser un primer missatge pel que fa al contingut de cada capítol. Sereu capaços de descobrir-lo?

El lema específic per a centrar-nos en aquesta missió serà: ACOLLIU-LOS: SIGUEU TESTIMONIS DEL MEU AMOR! Lema que ha estat escollit entre tots els que formem el Col·legi de la Superregió i que ha de ressonar dins nostre durant tot aquest curs per tal que es converteixi en una actitud en nosaltres.

Per tant, el Punt d'Esforç que treballarem durant aquest curs, serà la Regla de Vida. Si volem canviar actituds haurem d'anar polint petites coses que entrebanquen el nostre creixement.

Us desitgem un Curs molt profitós, que el Senyor ens beneeixi a tots i ens enviï el seu Esperit per tal que puguem construir aquests ponts d'Acollida, de Testimoni i de Compromís, que tant es necessiten avui.

Carlos i Rosa Colina López
Pedro Fernández
Responsables i Consiliari de la Superregió d'Espanya
Setembre de 2007

Introducció

Els Temes d'Estudi que es proposen per als anys posteriors a l'Encontre Internacional de Lourdes (2006) desenvolupen l'Orientació per als sis anys següents: "EQUIPS DE LA MARE DE DÉU, COMUNITATS VIVES DE MATRIMONIS, REFLEXE DE L'AMOR DE CRIST".

Aquesta temàtica que vam començar a desenvolupar el Curs passat ens ha fet reflexionar sobre la nostra vocació conjugal dins del carisma dels EMD.

Durant aquest segon any, ens correspon desenvolupar la segona proposició: "comunitats vives de matrimonis" a través de la reflexió sobre la missió dels matrimonis dels EMD com a testimonis del matrimoni cristià en l'Església i en el món. Per això, el tema porta el títol: "EMD: Testimonis al servei de les parelles".

El mètode de treball proposat per aquest segon any és l'inductiu, el qual, partint de la reflexió sobre alguns aspectes negatius de la nostra realitat social i que afecten més directament la vida dels matrimonis cristians, se'ns convida a reflexionar sobre el "ser i actuar" a la llum de l'Esperit de Jesús. No es tracta de desconèixer els aspectes positius de la cultura dels nostres dies; si es proposa una reflexió dels aspectes negatius és per tal d'afrontar amb criteri evangèlic els problemes més comuns amb els que es troben les parelles avui.

Per treballar-ho, aquest tema es concreta en 8 capítols: els senars es refereixen a l'anàlisi de la realitat i els parells al "ser i actuar". Per poder treure'n tot el profit, us suggerim que el Tema sigui estudiat en parella a l'inici de cada més; deixar-ho per al final redueix les possibilitats de reflexió i d'assimilació en la vida.

Cada capítol, es compon de diversos moments: unes pistes de reflexió per a cada tema, preses de varis textos; un text bíblic relacionat amb el tema; unes preguntes per tal de facilitar el diàleg o el moment de la sentada; uns suggeriments per a la Regla de Vida; unes preguntes concretes per compartir després en la reunió d'equip i, finalment, un text litúrgic per acabar el temps dedicat al Tema d'Estudi.

Esperem que els temes presentats serveixin per aprofundir l'Orientació per als anys després de Lourdes i desitgem que siguin ben estudiats i assimilats per tots els membres dels Equips del món.

Equip Responsable Internacional – ERI

CAPÍTOL 1

Anàlisi de la realitat social del món actual

És evident que en totes les cultures hi ha elements positius i negatius; tot depèn de l'angle des d'on s'analitzi. Per a nosaltres, cristians, el paràmetre d'anàlisi ha de ser l'Evangelí de Jesucrist.

Tot i que és impossible realitzar, en poques línies, una anàlisi completa de la realitat social del món actual, en aquest capítol ens referirem específicament a algunes corrents negatives de pensament que estan sorgint i prenent força, cada cop més, en el món occidental. Aquestes corrents s'oposen als valors evangèlics i, per tant, afecten directament l'estabilitat de les nostres famílies cristianes.

A) Per preparar el tema

Pistes de reflexió:

1. Corrent materialista

“Tu vals pel que tens, no pel que ets” és el missatge que se'ns envia a través dels medis de comunicació. Avui es dona més importància al “tenir” que al “ser”. La societat de consum ens manipula creant noves necessitats; no n'hi ha prou amb tenir una televisió, cal tenir l'“última” televisió, el “millor” equip de so, el cotxe “últim model”,...

De la mateixa manera s'imposen les modes i els prototips de formes de ser: avui és més valorada la dona que col·labora en l'economia de la casa i exerceix la seva professió que no pas la que simplement és educadora a casa seva. Avui hi ha més preocupació per tenir cura del cos que de la formació intel·lectual...

2. Corrent utilitarista

“Tu vals si ets útil o productiu”. És la ideologia del “ser” per “produir”. Els medis de comunicació i la societat de consum, ens van ficant al cap que qui no produeix no és útil, o, encara pitjor, a qui no és útil no se'l té en compte, i s'obliden que estan parlant d'éssers humans i no de màquines o coses. (d'aquí l'augment d'avortaments, eutanàsia, xenofòbia, racisme, neteja social...).

Ser mestressa de casa és “improductiu”; per això se les considera, i elles mateixes ho pensen, inútils. (la veritat és que són educadores, psicòlogues, taxistes, cuineres, decoradores...). El model de dona ideal, que ens presenten els medis de comunicació és una executiva esvelta, prima, bella, sense fills... En canvi a la mestressa de casa se la presenta grassa, desendreçada, i amb cara d'avorriment.

El missatge que la societat de consum ens envia, i ens l'hem cregut, és: “Si no treballes, si no produeixes, no vals”.

No ens preocupem tant pensant: “què deixarem als nostres fills”; pensem més aviat com seran els fills que deixarem a la nostra societat. Cal que pensem en l’empremta que anem deixant.

Julián Marías, catedràtic espanyol molt conegut, deia en una entrevista que el treball millor el va realitzar la seva esposa, perquè mentre ell feia llibres, ella feia persones.

3. Corrent hedonista

“Del grec “Hedone” (plaer). Doctrina ètica segons la qual l’únic bé és el plaer i l’únic mal el dolor. Per tant, situa en el plaer la felicitat humana. L’hedonisme no consisteix en afirmar que el plaer és un bé, ja que aquesta afirmació ha estat admesa per moltes altres doctrines ètiques allunyades de l’hedonisme, sinó en considerar que és l’únic i suprem bé. El mot hedonisme es pot prendre en dos sentits: ampli i estricte. En el primer, l’hedonisme seria una teoria ètica de gran amplitud, en la qual la paraula plaer tindria un significat molt extens, abastant tant el plaer com la utilitat; en aquest sentit s’emmarcaria dins de l’hedonisme l’utilitarisme. En un sentit més restringit, l’hedonisme es diferencia de l’utilitarisme, fonamentalment, perquè el primer centra el bé en el plaer individual, en canvi el segon afirma com a bé suprem el plaer, el benestar i la utilitat socials.” (C. J. Pinto de Oliveira¹)

Abans es deia: “Penso, per tant existeixo”. Avui es diu: “Sento, per tant existeixo”. Tot allò que produeix plaer és bo, el que no el produeixi és dolent. L’hedonista és al·lèrgic al sacrifici i al compromís, per això ja no es fan promesos, sinó una barreja entre promesos i amics, que consisteix en tenir tots els drets del festeig però sense cap compromís, sense cap obligació, car això produeix terror.

El valor més important en la nostra societat és la diversió i la bellesa, s’ha imposat la cultura de la imatge, el que més compta és l’aparença. Per això la majoria dels adolescents volen ser atractius i prims. L’índex de casos de bulímia i anorèxia en les escoles de totes les classes socials s’ha disparat.

És la cultura del “semblar”; cal semblar jove, atractiu, guapo. És, també, la cultura del “microones”, s’ha d’aconseguir tot a l’instant, però tot dura poc. És la cultura del rebuig, les coses estan fetes per a durar poc, de seguida es tiren. És la cultura del camí més fàcil, del que no demani esforç, allò que no ens desgasti, aconseguir diners fàcil ; si hi ha problemes en les relacions sentimentals, tendim a donar-les per acabades.

Els joves d’avui consideren l’amor com un simple sentiment; abans de casar-se manifesten que, si la relació va malament, simplement es separen, en lloc de dir “lluitarem perquè millori”. Paradoxalment, els joves que es caracteritzen per la seva tenacitat i perseverança per a culminar amb èxit els seus estudis, es donen per vençuts molt ràpidament quan es tracta de lluitar per la defensa del seu matrimoni. El 40% de les parelles que es divorcien, ho fan adduint que no hi ha química. L’argument més comú és: no som compatibles, quan la veritat és que l’amor es construeix poc a poc, cada dia. De la mateixa manera la maternitat té poca cabuda en el món hedonista perquè demana sacrifici, pèrdua de l’estètica corporal, possible abandonament del treball.

---

¹ Fragment de www.encuentra.com

4. Corrent relativista

“Avui dia no hi ha res absolut; tot és relatiu... pot canviar. La meua veritat és la meua veritat, els altres l’han de respectar, han de ser tolerants.”

Difícilment existeixen valors universals; la moral es dedueix en funció de quants estan d’acord o no amb alguna cosa. Per exemple: quants estan d’acord amb l’avortament?, la majoria? Bé..., aleshores, segons això, la vida no és un valor absolut; per tant és necessari aprovar l’avortament perquè la majoria ho desitja.

Es parla d’igualtat de gènere, o igualtat de l’home i de la dona. Es diu que ser home o dona no és quelcom estructural, sinó que és una cosa que s’aprèn, que és cultural, per tant la inclinació sexual es decideix. Dels dos sexes, mascle i femella, amb les seves dues inclinacions corresponents, masculinitat i feminitat, s’ha passat a més de dues inclinacions sexuals: homosexualitat, lesbianisme, bisexuals...

Explica Peter Kreeft² que un dia, en una de les seves classes d’ètica, un alumne li va dir que la moral era relativa i que ell com a professor no tenia dret a imposar els seus valors.

Bé –va contestar Kreeft per iniciar un debat sobre aquella qüestió– ara aplicaré a la classe els teus valors i no els meus. Tu dius que no hi ha valors absoluts, i que els valors morals són subjectius i relatius. Com resulta que les meves idees personals són una mica singulars en alguns aspectes, a partir d’aquest moment aplicaré la següent idea: totes les alumnes estan suspeses.

L’alumne es va sorprendre i va protestar dient que allò no era just.

Kreeft li va argumentar: “Què vol dir per tu ser just? Perquè si la justícia és només el meu valor o el teu valor, aleshores no hi ha cap autoritat comú a nosaltres dos. Per tant, jo no tinc dret a imposar-te el meu sentit de la justícia, però tu tampoc tens dret a imposar-me el teu...”

Així doncs, només si hi ha un valor universal anomenat justícia, que prevalgui per damunt de nosaltres, pots apel·lar per jutjar injust que jo suspengui les alumnes. Però si no existissin valors absoluts i objectius fora de nosaltres, només podries dir que els teus valors subjectius són diferents dels meus, i res més.

En canvi –va continuar Kreeft– no has dit que no t’agrada el que jo faig sinó que és injust. O sigui que, quan descendeixes a la pràctica, sí creus en els valors absoluts.”

5. Corrent secular

Aquesta corrent adopta una manera de viure i pensar sense referència a Déu o a la religió, és a dir, el secularisme és la visió de la vida que redueix tots els valors i significats als confins d’aquest món. El secularisme es caracteritza simultàniament per la pèrdua d’un vocabulari referent al món sobrenatural i per la pèrdua de la tradició. És una visió del món i un estil de vida més orientat al que és profà que no pas al sagrat, a tot el que és natural més que el que és sobrenatural, és un enfocament no religiós de la vida personal i social.

6. Corrent nihilista

“No hi ha res que tingui sentit, ni res que sigui per a sempre; tot és un fàstic”.

---

² Fragment de www.encuentra.com

Nihilisme, és una paraula derivada de la llatina “nihil”, que vol dir “res”. No tractem aquí de les elaboracions filosòfiques d'autors com Nietzsche, Heidegger, o Sartre, que mereixerien un tractament més especialitzat, sinó del nihilisme materialista corrent. Molts milions de persones no són nihilistes, però també hi ha molts milions que sí que ho són, més o menys explícitament, perquè en el fons pensen que l'home ve del no res i torna al no res. Entre res i res tenim la matèria i res més. Aquesta creença és un virus que s'encomana bastant i convé rebatre'l, perquè enfonsa l'home en pessimismes i optimismes sense fonament lluny de l'alegria profunda per a la qual hem estat creats; i l'acosten, en canvi a les diferents formes de violència que envaeixen el planeta: violència física, moral, verbal, psicològica, masoquista, familiar, professional, política,...

L'home es comporta com el que es creu que és. I si es creu un simple producte de la matèria i res més, no reconeix la seva pròpia dignitat ni la dels altres i, segurament, atemptarà d'alguna manera contra la dignitat pròpia o l'aliena. D'aquí que moltes esperances es xifren en viure el més còmodament possible tant de temps com es pugui, caigui qui caigui; “mengem i bevem... que demà morirem”.

Aquesta “filosofia” tan difosa es sol interpretar com una negació de la fe, o al menys, com una mancança de fe. La fe en que hi ha quelcom més que matèria i temps, seria una postura no científica, gratuïta, pròpia d'èpoques pretèrites, característica de l'home ingenu, immadur, supersticiós, etc. (Pbro. Dr. Antonio Orozco Delclós³)

7. Corrent de la “súper-dona”

“Si com a dona no competeixes en tot amb l'home, ets una fracassada”

Anteriorment els papers estaven clarament definits: l'home era qui portava els diners a casa, qui aconseguia l'aliment, era el “tot” (súper-home), la dona organitzava la llar i, atenia els nens. Avui, la dona, en moltes ocasions, segueix organitzant la llar i atén al marit i als nens, però a més a més contribueix en l'economia de la llar, quan no és ella qui la manté.

No podem, ni pretenem, tornar als temps d'abans (del súper-home), està bé que la dona es desenvolupi, que aportï a la societat els seus coneixements, que creixi també com a professional; el que pot ser negatiu és que la dona surti del seu món privat i s'adapti totalment al món del treball de l'home, copiï el seu estil en l'ambient públic, en l'entorn polític, i no aportï la seva feminitat.

B) Test bíblic per a l'oració.

El següent text de l'Epístola de Sant Pau als Efesis, ens ajudarà en la reflexió personal i de parella i servirà també per a la reunió d'equip.

I és ell qui ha fet a uns el do de ser apòstols, a d'altres el de ser profetes, a d'altres el de ser evangelitzadors, a d'altres el de ser pastors i mestres; i així ha preparat els qui formen el poble sant perquè exerceixin el ministeri d'edificar el cos de Crist, fins que tots plegats arribem a la unitat en la fe i en el coneixement del Fill de Déu, a formar l'home perfecte, a la talla pròpia de la plenitud del Crist.

Així ja no serem més com infants, moguts d'ací d'allà i portats a la deriva pel vent de qualsevol doctrina, a mercè de tothom i víctimes de l'astúcia que encamina a l'error. Més

---

³ Sacerdot espanyol, creador i President de Arvo comunicació i Arvo Net.

aviat, mantenint-nos en la veritat i en l'amor, creixerem en tot fins que arribem a Crist, que és el cap. (Ef 4, 11-15)

C) Preguntes per al diàleg conjugal

- Quan mirem la nostra situació actual, quina d'aquestes tendències pot estar afectant la nostra vida amb poca o molta intensitat?
- Quina pot estar afectant els nostres fills?
- Com podem contrarestar-les i transmetre els valors cristians en la nostra família.

D) Suggestiments per a la Regla de Vida

Prenent com a base les conclusions que hem tret del Tema d'Estudi, proposem-nos una Regla de Vida que ens ajudi a relacionar-nos millor amb els altres.

E) Per a compartir en equip

Cada matrimoni pot compartir com, en la seva situació actual, pot sentir-se afectat per alguna d'aquestes corrents. Després que tots comparteixin, l'equip pot treure conclusions de com ells en la pràctica, poden contrarestar el mal que aquestes corrents poden estar ocasionant en la nostra societat.

F) Text de la litúrgia de les Hores

En acabar el vostre intercanvi sobre el Tema d'Estudi podeu recitar junts aquesta oració litúrgica que ens uneix a l'oració de l'Església:

Compost per un piadós israelita que viu a la diàspora, el càntic de Tobíes vol ser una exhortació a la fidelitat, davant de la seducció dels costums pagans, i una invitació a l'esperança davant els sofriments als quals el poble de Déu està sotmès.

Càntic de Tobíes. Antífona: Enaltiu amb les vostres obres el Rei dels segles.

*Que sigui beneït Déu,
que viu eternament,
que sigui beneït el seu regne.
Ell castiga i es compadeix:
fa baixar al país dels morts,
al fons de la terra,
i fa sortir d'aquella gran perdició.
Res no s'escapa de la seva mà.*

*Enaltiu-lo, fills d'Israel,
davant els altres pobles:
és ell qui us ha escampat
enmig de les nacions.
Allà us ha fet conèixer
la seva grandesa.*

*Glorifiqueu-lo davant tots els vivents:
ell és el nostre Senyor,
el nostre Déu i el nostre Pare;
ell és Déu per sempre.*

*Ell us castiga per les vostres culpes,
però, compadit de vosaltres,
us reunirà de totes les nacions
on esteu dispersats.*

*Si torneu a ell
de tot cor i amb tota l'ànima
i obreu davant seu amb sinceritat,
ell tornarà a vosaltres
i mai més no us amagarà la mirada.*

*Contempleu ara
el que ha fet amb vosaltres
i proclameu amb totes les forces
el vostre agraïment.
Beneïu el Senyor que fa justícia
i enaltiu el Rei dels segles.*

*Jo canto la seva lloança
en el país on visc deportat,
anuncio la seva majestat
i el seu poder
davant un poble pecador.*

*Convertiu-vos, pecadors,
feu el bé,
que és agradable als seus ulls:
qui sap si us tractarà
amb benevolència
i es compadirà de vosaltres.*

*Enaltiré el meu Déu, el Rei del cel;
mentre visqui,
saltarà de goig la meva ànima.*

*Beneïu el Senyor, tots els seus elegits,
celebreu festes i glorifiqueu-lo,
lloeu tots la seva majestat.
(Tb 13, 1-10a)*

CAPÍTOL 2

Construint el regne de l'amor

Hem analitzat en el capítol anterior la realitat del món actual influenciat per algunes corrents negatives de pensament pròpies de la cultura occidental. Ens correspon ara analitzar, en aquest capítol, com impregnar i perfeccionar l'ordre temporal amb l'esperit evangèlic.

San Joan, en el seu evangeli, ens va transmetre el nou manament de Jesús: L'amor entre nosaltres de la mateixa manera que Ell ens va estimar i ens estima. Si algun dia duaguéssim a terme aquest manament, aquest dia hauríem fet realitat el Regne de Déu a la terra.

Per ajudar la nostra reflexió citarem alguns textos de P. Bartolomeo SORGE SJ⁴ sobre la civilització de l'amor.

“No hi ha dubte que l'Església viu avui en un estat de “purificació” –Afirma P Sorge– Es a dir, en una situació de pobresa, de minoria i de diàspora, anàloga a aquella en la qual actuaren els apòstols al inici del cristianisme [...] Però per a l'església ser una ‘minoria’ no és un mal: és una condició originària per tant que qui es diu cristià ho sigui de veritat, de manera autèntica i creïble. En efecte, l'Església –petit ramat (Lc 12,32)– no ha nascut per a ser massa sinó per a ser ferment. Al llarg dels segles, cada vegada que tendeix a convertir-se en majoria, o rica o poderosa, l'Esperit que la guia s'encarrega de redreçar-la a la pobresa i a la puresa dels seus orígens⁵”

A) Per preparar el tema

Pistes de reflexió

1. La missió de l'Església⁶

“L'Evangeli no ha estat escrit únicament per a un nombre reduït de privilegiats, que tenen el do de la fe. L'Evangeli és un missatge per a tot home que ve a aquesta terra, sense importar lloc o temps. En efecte, a través de la seva Paraula, Déu no tant sols ens revela el misteri de la vida divina, sinó que al mateix temps, «manifesta plenament l'home al mateix home»⁷ dóna resposta a totes les preguntes que tots ens fem i que són les més importants per a nosaltres: Per què la vida?, Per què la mort?, Per què el sofriment?, Per què el mal, l'odi i les guerres?, Té un sentit la història?, Quin és?, Després de la mort, què hi ha?, Quin és l'autèntic bé de l'home i de la societat?

Ara bé, la missió pròpia de l'Església es essencialment la d'anunciar l'Evangeli, es a dir, la salvació i la redempció anunciada per Crist, mitjançant la comunicació de la vida divina als

⁴ SORGE, Bartolomeo. Per una civiltà dell'amore. Queriniana. Terza edizione, Brescia 1999

⁵ Ibid. pp 96 i 101

⁶ Ibid. p. 13 i ss.

⁷ Gaudium et Spes 22.

homes. És, doncs, una missió essencialment religiosa, «no d'ordre polític, econòmic, social»⁸ és una missió estrictament sobrenatural. En efecte, sobrenatural es l'origen mateix de l'Església... i sobrenatural és l'última finalitat que es proposa: la salvació eterna dels homes, finalitat «escatològica i de salvació, que només en el món futur es podrà assolir plenament».⁹

S'explica així, perquè «l'obra de la redempció de Crist, mentre tendeix a salvar els homes, es proposa la restauració fins i tot de tot l'ordre temporal. Per tant, la missió de l'Església no és solament enunciar el missatge de Crist als homes, sinó també impregnar i perfeccionar l'ordre temporal amb l'Esperit Evangèlic».¹⁰

2. Evangeli i cultura¹¹

Un primer aspecte que apropa el nostre temps al dels primers cristians és el predomini d'una cultura sense Déu, que no és exagerat definir-la com a “neopagana”[...] Aquesta cultura, com en el paganisme antic, exalta les desviacions morals, la violència el diner i el poder. Sobretot ha demostrat ser incapaç de realitzar una societat humana més feliç, lliure i justa. I si és cert que ens ha permès “tenir” més, ens ha condemnat a “ser” menys [...] Hem de reconèixer l'intent del món modern de trencar les relacions entre cultura, ètica i religió, i de sostreure a les ideologies de massa la inspiració cristiana; la raó agafa distància de la fe, reivindica la seva autonomia vers Déu, autoproclamant-se a sí mateix “Deessa” i ha acabat confonent una visió materialista i secularitzada de la vida i de la societat.

La pregunta fonamental és, com anunciar l'Evangeli de manera que sigui entès i lliurement acceptat per tots? [...] És el problema de la relació entre Evangeli i cultura. En efecte, si el missatge de l'alliberació de Déu a l'home no es tradueix en els valors, en les costums, en el llenguatge i en els símbols de la cultura, es manté mut i incompreensible per al destinatari. Com podria ser acollit i viscut? Té raó Pau VI quan afirma que «el trencament entre Evangeli i cultura és sens dubte el drama del nostre temps»¹² [...] La revelació i l'Evangeli «no s'identifiquen amb cap cultura i són independents respecte a totes les cultures. En canvi, el regne que anuncia l'Evangeli és viscut per homes fermament vinculats a una cultura, i la construcció del Regne ha d'agafar elements de la cultura i de les cultures humanes. Independents respecte a les cultures, Evangeli i evangelització no són necessàriament incompatibles amb elles, sinó capaços d'impregnar-les a totes sense sotmetre's a cap».¹³

Es per això que, dins del profund canvi cultural del nostre temps, mentre comença una època nova, s'imposa una nova evangelització que, –en el canviat context socio-cultural dels nostres dies– més que com a “proselitisme” o “conquesta” de nous territoris, ha de ser entesa com una nova “inculturació” de la fe en els diferents àmbits de la vida humana per a transformar des de les consciències, les cultures i els costums amb la força i la llum de l'Evangeli.

---

⁸ Ibid 42

⁹ Ibid 40.

¹⁰ *Apostolicam Actuositatem* 5

¹¹ SORGE, Bartolomeo. Op. Cit. pp. 14,95 i ss.

¹² PABLO VI, Evangelio Nuntiandi 20.

¹³ Ibidem

3. L'Evangeli de la caritat¹⁴

«La caritat es el fonament que el cristià posa en la construcció de la ciutat de l'home: «la caritat edifica» (1 Co 8,1) diu Sant Pau. I el concili comenta: la paraula de Déu ens revela «que Déu és amor al mateix temps que ens ensenya que la llei fonamental de la perfecció humana i, per tant, de la transformació del món, és el manament nou de l'amor. Així doncs, aquells qui creuen en la caritat divina els dona la certesa que obrir a tots els homes el camí de l'amor i esforçar-se per instaurar la fraternitat universal no són coses inútils».¹⁵

La caritat cristiana va més enllà de la simple filantropia. Efectivament, no consisteix només en l'observació de la regla d'or «tracta als altres com vulguis que ells et tractin» (Mt. 7,12) i supera també el manament antic «estimaràs al teu proïsme com a tu mateix» (Mt 22,39)

Es necessari deixar molt clara la naturalesa «nova» i transcendent de la caritat cristiana. «Us dono un manament nou: –diu Crist als seus– que us estimeu els uns als altres com jo us he estimat» (Jn. 13,34) es a dir, amb el mateix amor sobrenatural de Déu, que està amb nosaltres. El testimoni de la veritable caritat té el poder de fer visible a Déu invisible: «ningú a vist mai a Déu; si ens estimem els uns als altres Déu resta en nosaltres i l'amor d'Ell és perfecte en nosaltres» (1 Jn. 4,12)

Aquest ensenyament Evangèlic, confirmat per dos mil anys d'història, explica la importància decisiva que, particularment en la profunda crisi dels nostres dies, l'Església atorga el testimoni de l'Evangeli de la caritat, ja sigui per la credibilitat de l'anunci cristià: «la caritat és el centre de l'Evangeli i constitueix el gran signe que ens porta a creure en l'evangeli»,¹⁶ ja sigui, per a la construcció d'una societat a la mida de l'home. Vet aquí perquè Joan Pau II cita en primer lloc «la opció preferència per als pobres».¹⁷

Anunciar l'Evangeli de la caritat és lluitar per l'alliberament dels pobres, dels oprimits i de tots els marginats. Car, la caritat, quan és veritable i autèntica, és capaç de comprendre per si mateixa el respecte i la promoció de la justícia. Quin sentit tindria oferir a algú la seva solidaritat gratuïta, si al mateix temps s'he li refusés el que li és degut per dret?

«La justícia per ella mateixa no és suficient –Diu Joan Pau II– és més, pot conduir a la negació i a l'anihilament d'un mateix, si no se li permet a aquella força més profunda que és l'amor concretar la vida humana en les seves diferents dimensions».¹⁸

Així, coincidint amb l'anunci de l'evangeli de la caritat, el discurs social de l'Església, ressalta en la síntesi necessària entre justícia i solidaritat, l'instrument decisiu per construir una nova societat a la mida de l'home.”

4. El paper de l'Església en la política

«L'Església mai havia insistit tant com ara en el deure que tenen els cristians d'estar presents i actius en la vida social i política [...] Juan Pau II arriba al punt d'exhortar els catòlics a no tenir en compte ni tant sols els perills i riscos de desviacions morals, als que exposa l'exercici del poder polític (cfr. Juan Pau II, *Christifideles laici* 42).

¹⁴ SORGE, Bartolomeo. Op. Cit, pp. 73 i ss.

¹⁵ *Gaudium et Spes* 38

¹⁶ CEI, *Evangelizzazione e testimonianza della carità* 9

¹⁷ JUAN PAU II, *Sollicitudo Rei Socialis* 42

¹⁸ JUAN PAU II, *Dives in Misericordia* 12

Per què l'església insisteix tant en la necessitat de la presència i de l'acció política dels catòlics, en particular? Quines són les seves raons? [...] La resposta s'ha de buscar en dues sèries de raons que s'entremesclen i s'integren entre sí:

La primera sèrie de raons es relaciona amb les profundes transformacions socials del nostre temps. La crisi que actualment travessa el món afecta directament a l'Església i als creients. No per casualitat el Concili insisteix en l'influx exercit sobre la mateixa Església per les situacions històriques i per les evolucions socio-culturals: «l'Església avança amb tota la humanitat, experimenta la sort terrenal del món»¹⁹ [...] En una crisi moral i espiritual, com podien estar absents els cristians? Per això, la primera sèrie de raons [...] és essencialment històrica...

En canvi, no són únicament les transformacions històriques i socio-culturals les que afecten la comunitat cristiana. La mateixa Església ha crescut i, sobretot gràcies al Concili, s'ha fet més conscient de les implicacions socials de la missió religiosa i de la relació intrínseca entre evangelització i promoció humana. Aquesta major consciència crea una segona sèrie de raons (de naturalesa teològica) que, afegint-se a les històriques, explica la determinació amb que l'església defensa el seu dret i el deure de la seva presència social. Ella sosté que participar en la construcció d'una humanitat més fraterna i més justa és part integrant de la seva missió religiosa.

Així doncs, l'Església ofereix dues formes diferents i complementàries per a la humanització del món: la primera es la "opció socio-política", pròpia dels fidels laics, als quals (sols o en grups) els correspon la tasca de «fer present i operant a l'Església en aquells llocs i circumstàncies en que tan sols pot arribar a ser sal de la terra i llum del món a través d'ells».²⁰

La segona forma de presència social de l'Església, la "opció religiosa", és pròpia de la comunitat eclesiàstica i de qui, en ella està cridat a desenvolupar un ministeri oficial en resposta a una vocació específica.

Aquestes dues «opcions» no són alternatives, sinó que s'integren mútuament. [...] «Lluitar per la justícia i participar en la transformació del món es presenten clarament com una dimensió constitutiva de la predicació de l'Evangelí, es a dir, de la missió de l'Església per la redempció del gènere humà i l'alliberament de qualsevol estat opressiu».²¹

B) Test bíblic per a l'oració.

El següent text de la primera carta de Sant Joan ens ajudarà en la reflexió personal i en parella i servirà també per la reunió d'equip.

“Estimats, el manament que us escric no és nou, sinó antic: vosaltres el teniu des del principi. Aquest manament és la paraula que vau escoltar. Però, d'altra banda, el manament és nou, i es realitza tant en Jesucrist com en vosaltres, perquè la foscor es retira i ja resplendeix la llum veritable.

El qui afirma que està en la llum, però odia el seu germà, encara està en la foscor. El qui estima el seu germà, està en la llum, i res no el fa ensopegar. El qui odia el seu germà, està en la foscor i camina en la foscor, i no sap on va, perquè la foscor li ha encegat els ulls.” (1Jn 2, 7-11)

---

¹⁹ *Gaudium et Spes* 40

²⁰ *Lumen Gentium* 33.

²¹ SINODO 1971, *Documento sulla giustizia nel mondo. Introduzione*

C) Preguntes per al diàleg conjugal

- Com vivim l'amor en la nostra parella, en la nostra família i en el nostre equip?
- Com hauríem de ser testimonis de l'amor, a l'estil de Crist, en la societat en la que ens ha tocat viure?
- Quin és el nostre grau de compromís en la construcció del Regne de Déu basat en la civilització de l'amor?

D) Suggestiments per a la Regla de Vida

Basant-nos en les conclusions tretes del Tema d'Estudi, busquem proposar-nos una Regla de Vida, que ens faci millorar les nostres relacions en el sí de la família, el treball i de la societat en general.

E) Per a compartir en equip

Cada matrimoni pot compartir com, en la seva situació actual, pot estar ajudant a construir la "civilització de l'amor". Després, l'equip pot treure conclusions de com ells, en la pràctica, poden contribuir a la implantació del Regne de Déu en el seu medi, partint del manament "nou" de Jesús.

F) Text de la litúrgia de les Hores

En acabar el vostre intercanvi sobre el Tema d'Estudi podeu recitar junts aquest Salm de l'oració litúrgica que ens uneix a l'oració de l'Església:

Salm 99. Antífona: Aclameu el Senyor arreu de la terra

*Aclameu el Senyor arreu de la terra,
honoreu el Senyor amb cants de festa,
entreu davant d'ell amb crits d'alegria.*

*Reconeixeu que el Senyor és Déu,
que és el nostre creador i que som seus;
som el seu poble i el ramat que ell pastura.*

*Entreu als seus portals enaltint-lo,
canteu lloances als seus atris,
enaltiu-lo i beneïu el seu nom:*

*«Que n'és, de bo, el Senyor!
Perdura eternament el seu amor,
és fidel per segles i segles.»*

CAPÍTOL 3

Característiques de les relacions interpersonals

Les relacions interpersonals en el món actual es veuen influenciades per una sèrie de circumstàncies que, en alguns casos, ajuden a enfortir-les i consolidar-les, però en molts d'altres les fan molt superficials.

En qualsevol cas, la cultura és la que defineix la manera com es relacionen les persones: principis, valors, consideracions, usos, costums,... És molt important reflexionar sobre els elements culturals que regeixen les nostres relacions en el món d'avui per tal de prendre distància i fixar una posició crítica davant d'ells.

Ara farem un llistat d'alguns d'aquests elements culturals per tal que cada matrimoni i cada equip, en analitzar-los i estudiar-los, pugui determinar com està la seva relació amb els fills, els familiars, els amics, els companys de treball...

A) Per preparar el tema

Pistes de reflexió

1. Vivim en un mon súper-informat

Radio, televisió, premsa, revistes, internet, tanques publicitàries, avisos, senyals, telèfons mòbils,... Bombardeig d'informació a tothora i de tot tipus: útil i inútil, veritable i falsa, interessant i supèrflua. Informació que produeix diferents nivells d'addicció: a la TV, a internet, al mòbil, o al treball que fem.

- Hi ha tal nivell d'informació sobre tragèdies humanes que, poc a poc, com un mecanisme de defensa, ens tornem insensibles a elles.
- Tota forma de delictes que es pugui cometre està a l'abast dels joves i adults; alguns d'ells, en algun moment, es mostren identificats amb les persones que els cometem, fent aparèixer als delinqüents com herois.
- En quant a la televisió i al cinema, excepte honorables excepcions, els temes de relació de parella que "venen" són els que inclouen: infidelitat, pornografia, etc.
- En canvi, i s'ha de reconèixer, no tot es negatiu, alguna informació que rebem es constructiva, saludable, i ens porta a un creixement personal.

2. Massa gent, massa soledat

Algunes estadístiques:

- L'any 1950, el 68% de la població mundial estava en els països en vies de desenvolupament, el 8% en països menys desenvolupats y el 24% en països desenvolupats.
- L'any 2000, la població mundial arribava als 6100 milions d'habitants, i el ritme de creixement anual era del 1,2 per cent, es a dir 7,7 milions de persones a l'any.
- Per a l'any 2030, s'espera que el 85% de la població mundial visqui en els països en vies de desenvolupament, i un 15 % en països menys desenvolupats.
- Les ciutats creixen ràpidament: mes del 90% del creixement de la població en països en vies de desenvolupament té lloc a les ciutats.

Urbanisme: xifres i dades globals.

- L'any 2008, més de la meitat de la població mundial viurà en àrees urbanes.
- Per al 2030, es preveu que serà ja el 60%.
- Cada dia s'afegeixen al voltant de 180.000 persones a la població urbana.
- Hi ha uns mil milions de pobres al món, i d'aquests més de 750 milions viuen en àrees urbanes sense una habitatge adequat ni els serveis bàsics.²²

Les persones que viuen a les ciutats, envoltades de molta gent, quan no tenen una família estable, es senten cada dia més soles i aquesta soledat pot portar problemes d'alcoholisme, drogaaddicció,... inclòs el suïcidi.

3. La contradicció dels nostres temps (George Carlin – Còmic americà)

“La paradoxa dels nostres temps és que tenim edificis molt alts però temperaments curts, carreteres molt amples però punts de vista molt estrets.

Gastem més però tenim menys; comprem més, però gaudim menys.

Tenim cases més grans, però famílies mes petites; més comoditats però menys temps.

Tenim més educació acadèmica però menys seny, més coneixements però menys judici; més experts, però encara amb més problemes; més medicina, però menys benestar.

Bevem i fumem molt, gastem a dojo, però riem poc; conduïm molt ràpid, ens enfadem, anem a dormir molt tard... però ens llevem cansats

Llegim poc, mirem molta televisor però resem de tant en tant.

Hem multiplicat les nostres possessions, però reduït els nostres valors.

Parlem molt, poques vegades estimem i odiam molt sovint.

Hem après com fer diner per a viure, però no a viure. Hem afegit anys a la vida però no vida als anys.

Hem anat i tornat de la Lluna, però ens costa travessar el carrer per saludar el veí.

Hem conquerit l'espai exterior, però no l'interior. Hem fet coses grans, però no coses millors.

Hem netejat l'aire, però contaminat l'anima. Hem conquerit l'àtom però no el nostre prejudici. Escrivim més, però aprenem menys. Planegem més però assolim menys. Hem après a viure de pressa, però no a esperar.

---

²² Cfr: <http://www.unhabitat.org> i <http://www.citiesalliance.org>

Construïm més ordinadors per a guardar més informació, per produir més e-mails, però ens comuniquem menys.

Aquests són temps del menjar ràpid i digestió lenta, homes grans i caràcter petit, grans guanys i relacions superficials.

Aquests són temps de dos sous però més divorcis, cases més luxoses però llars desfetes. Aquests són dies de viatges ràpids, de bolquers refusables, moralitats refusables, relacions d'una nit, cossos obesos i pastilles que serveixen per tot, aixecar l'ànim, deprimir-lo o fins i tot matar.”

4. Com que no es pot canviar, es tolera

En les relacions personals, amb massa freqüència, ens trobem amb persones o situacions amb les quals no estem d'acord, però com que s'ha creat una cultura tolerant, les hem d'acceptar, sense refusar, sense queixar-se i sense combatre. El problema es troba en el moment de definir el límit d'aquesta tolerància, perquè correm el risc d'acabar acceptant el maltractament, la corrupció, l'abús de poder i creuar la línia que ens porta a la indiferència. “Mentre a mi no m'afecti directament, no és el meu problema”

5. Competir en lloc de combatre

Des dels primers anys de col·legi, passant per la Universitat i més tard al treball que cadascú faci, el que l'experiència ens diu és que aquesta vida és una permanent competència: una dita colombiana ho reafirma: “camarón que se duerme, se lo lleva la corriente”. Quan es busca un objectiu, no es miren les conseqüències del que es fa per aconseguir-ho, passant per damunt de tot, i, el que és pitjor, per damunt de les persones:

- S'utilitzen “mules” per portar droga d'un país a un altre.
- S'utilitzen nens/es per muntar un negoci de pornografia o de prostitució.
- És igual que el meu company perdi el lloc de treball si això em permet ascendir al treball.

Això fa que a molts se'ls oblidí que s'ha de compartir, no només el que és material, sinó també el nostre temps, el nostre amor, el nostre coneixement, etc.

6. S'han d'aprofitar les oportunitats

És a dir, qui té l'oportunitat de treure profit a un càrrec públic, de la política, d'un negoci tèrbol, ho fa; l'únic que importa es que no ho descobreixin, i amb aquest criteri veiem com la corrupció, els suborns, les estafes, són notícia diària al nostre país, i si aquestes notícies i estadístiques són del que se sap, com serà del que no se sap?

B) Test bíblic per a l'oració.

Es següent text de la carta de Sant Pau als Gàlates ens ajudarà en la reflexió personal i en parella i servirà també per la reunió d'equip.

“No us enganyeu: de Déu no se'n burla ningú. Allò que un sembla és allò que recull. El qui sembla en el camp dels desigs terrenals, recollirà allò que prové d'aquests desigs: la perdició. Però el qui sembla en el camp de l'Esperit, recollirà allò que prové de l'Esperit: la vida eterna. No ens cansem de fer el bé; perquè, si no defallim, quan arribi el temps

recollirem. Així, doncs, ara que hi som a temps, fem el bé a tothom, però sobretot als qui formen la família dels creients.” (Ga 6 7-10)

C) Preguntes per al diàleg conjugal

- Com podem regular i controlar la informació que arriba a la nostra família? Tenim un projecte de vida, sòlid i ben fonamentat, com perquè no ens deixem influenciar per la informació que ens arriba?
- El nostre diàleg matrimonial i familiar és un medi que ens ajuda a evitar l'aïllament dels membres de la nostra família?
- Aclarim què és per a cada membre del matrimoni o de la família el que és tolerable i el que és intolerable.
- Repassem una mica l'ahir i pensem si va estar marcat més pel competir o pel compartir.
- Pensem en un cas de corrupció que haguem vist. Fou clara la nostra posició en contra d'aquests tipus d'activitats? Quin ha estat el nostre comportament en cas d'haver estat implicats?

D) Suggeriments per a la Regla de Vida

Partint de les conclusions extretes en l'estudi de Tema, posem-nos una Regla de Vida que ens ajudi a millorar les nostres relacions en el si de la família, del treball i de la societat en general.

E) Per a compartir en equip

Cada matrimoni pot compartir com, en la situació actual, pot ser afectada per alguna d'aquestes situacions. Quan tothom hagi compartit, l'Equip pot treure conclusions de com ells, en la pràctica, poden contrarestar el mal que aquestes situacions poden fer a la família.

F) Text de la litúrgia de les Hores

Quan acabeu l'intercanvi sobre el tema d'estudi podeu recitar junts aquest Salm de l'oració litúrgica que ens uneix a l'oració de l'Església.

Salm 122. Antifona: Els nostres ulls estan fixos en el Senyor

*A tu, que tens el tron en el cel,
alço els meus ulls.*

*Com l'esclau té els ulls posats
en les mans del seu amo
i com l'esclava posa els ulls
en les mans de la mestressa,
tenim els ulls en el Senyor, el nostre Déu,
fins que es compadeixi de nosaltres.*

*Compadeix-nos, Senyor, compadeix-nos;
estem saturats de menyspreus!*

*La nostra ànima n'està ben saturada,
dels escarnis dels altius,
dels menyspreus dels insolents.*

CAPÍTOL 4

Les nostres relacions interpersonals amb l'exemple de Crist

En el capítol anterior hem analitzat algunes característiques de las relacions interpersonals en el món d'avui. Convençuts que aquestes han d'estar regides pel manament nou de l'amor, en aquest capítol reflexionarem sobre com es relacionava Jesús amb les persones de la seva època. Quins són els seus principis, els seus criteris, les seves actituds i comportaments per relacionar-se amb els altres? Agafant consciència de la manera de pensar i dels comportaments de Jesús, podem revisar la nostra vida sota la llum del seu exemple.

Com a ajuda per a la nostra reflexió, utilitzarem tres textos, el primer de P. Caffarel, el segon del Cardenal Carlo M. Martini i un tercer del matrimoni Assis Pontes, dels EMD de Brasil.

A) Per preparar el tema

Pistes de reflexió

1. Els EMD al servei del manament nou (P. Caffarel²³)

«*Si guardeu els meus manaments us mantindreu en el meu amor*». Però, aleshores, quins són els seus manaments? «*Aquest és el meu manament, que us estimeu els uns als altres com jo us he estimat*» Observeu el pas del plural al singular. Crist comença dient: «*Si guardeu els meus manaments*» i unes línies després diu: «*aquest és el meu manament*». És significatiu. Tota la llei que, per aquells que, com els apòstols, segueixen i estimen Jesús i pretenen seguir en el seu amor, es redueix a un sol precepte: l'amor mutu. Per als seus deixebles és el primer. I s'ha d'agafar o deixar. Si s'agafa, es segueix unit a Crist; si es deixa, ens allunyem d'Ell.

Heu d'observar una paraula també del text de Sant Joan, una sola paraula però que és capital: «*com*». Crist no diu només: «*Aquest és el meu manament: que us estimeu els uns als altres*», sinó que precisa: «*com jo us he estimat*». Tingueu la seguretat que aquella nit els apòstols no van tenir dificultat en comprendre el significat d'aquest «*com*». En efecte, Jesús acabava de rentar-los els peus i havia afegit: «*Us he donat exemple perquè també vosaltres feu com jo he fet amb vosaltres*» (Jn 13,15). Per estimar «*com*» Ell, s'ha de posar-se al servei els uns dels altres. Poc després d'aquest gest tan emocionant de Jesús, se'l va sentir dir: «*Ningú té més amor que el que dona la seva vida pels seus amics*» (Jn 15,13). Així doncs, estimar-se mútuament és posar-se al servei els uns dels altres, eventualment fins al sacrifici d'un mateix [...] El seu precepte el qualifica de «*nou*». En efecte, és nou perquè és nou l'amor que enllaça: és un amor que no té el seu origen en el cor de l'home, sinó en el cor de Déu [...]

---

²³ CAFFAREL, Henri. «*Al servei del nou manament*». Conferència de Lourdes, 1965

Espero que ara comprendreu millor el sentiment que cal fer una experiència religiosa molt especial, de descobrir una amistat de qualitat única quan en els Equips de la Mare de Déu viviu vosaltres una veritable caritat fraterna. Així, se'ns presenta un dels aspectes essencials de la vocació dels Equips: exercitar-se en la pràctica del manament Nou, amb la finalitat que aquest sigui sempre seguit en aquesta doble comunitat que és el matrimoni i la família. Aquí radica, com comprendreu perfectament, una vocació singularment gran”.

2. Els misericordiosos obtindran misericòrdia (Cardenal Carlo M. Martini²⁴)

• “Benaurets els misericordiosos perquè ells obtindran misericòrdia” (Mt 5,7)

“La característica literària de la cinquena benaurança és la d’estar basada en una paraula única que apareix tant en la primera com en la segona part del versicle [...]. Als misericordiosos els correspon la «misericòrdia», mot que pertany típicament al llenguatge cristià [...].

Es tracta de comprendre que va voler dir Jesús:

• El missatge de Jesús sobre la misericòrdia

Senyor, què voleu dir quan proclameu feliços, benaurats, als misericordiosos?

Per respondre a la pregunta, tan sols cal aprofundir en alguns passatges de l’Evangeli de Mateu.

a) «*Aneu a aprendre què volen dir aquelles paraules: El que jo vull és misericòrdia i no ofrena de víctimes*» (Mt 9, 13). Així respon Jesús als fariseus que li retreuen que s’hagi assegut a la taula amb els publicans i pecadors. Ell, no apel·la a un simple principi de cortesia, d’educació, sinó que subratlla un aspecte fonamental de la seva acció, que és la que defineix l’actitud de Déu amb els homes: «*No he vingut a cridar als justos sinó als pecadors*».

«*Si haguéssiu entès què volen dir aquelles paraules: El que jo vull és amor, i no ofrena de víctimes, no condemnaríeu uns homes que no tenen culpa*» (Mt 12, 7). Jesús amonesta a aquells que retreuen als seus deixebles per recollir i menjar espigues dels camps, en dissabte per calmar la gana. Per tant, el problema és el no compliment del dissabte i Jesús defensa, amb coratge als deixebles, apel·lant una vegada més al principi que Ell considerava decisiu per a tot l’Antic Testament: la misericòrdia val més que les obres de culte, val més que l’observança del dissabte.

b) En canvi, seria erroni limitar la misericòrdia a la compassió, a no jutjar els altres, a una simple disposició vers el pròxim. Mostrar-se misericordiós vol dir també ajudar a qui ho necessita.

«*Tenia gana i em vau donar de menjar; vaig tenir set, i em vau donar de beure; era foraster i em vau acollir; anava despullat i em vau vestir; malalt, i em visitàveu; a la presó i em veníeu a veure...*» (Mt 25, 35ss). Jesús demana que practiquem les obres de misericòrdia, vol que ens comprometem amb tots aquells que es troben en la misèria i la infelicitat. El capítol 25 de Mateu, amb l’enumeració de les necessitats que demanen la nostra atenció, ens ofereix una idea del comportament evocat per la sisena Benaurança.

Les obres de misericòrdia s’han de realitzar amb una actitud interior autèntica, profunda:

---

²⁴ MARTINI, Carlo Maria. *Les Benaventurances*. Edicions San Pau. 4ª Edició Bogatà, 2004 (Títol original: *Le Beatitudine*. In dialogo Cooperativa S.r.l. Milano)

«*Quan facis almoïna, no ho vagis dient als quatre vents com fan els hipòcrites en les sinagogues i pels carrers, amb la finalitat de ser honrats pels homes; de debò us dic que ja reben la seva paga*» (Mt 6, 2).

c) Finalment, tenim un vers de Mateu, sempre dins del Discurs de la Muntanya, que ens convida a una última reflexió. En el *Parenostre*, Jesús ens ensenya a dir: «*Perdoneu els nostres deutes, així com nosaltres perdonem els nostres deutors*» (Mt 6, 12). Hem de saber perdonar, comprendre, voler perdonar setanta vegades set.

Resumint, la paraula del Senyor ens presenta el model en el que ens hem d'inspirar per obtenir el premi de la misericòrdia, promès als misericordiosos. Aquest model és Déu mateix qui, en l'Antic Testament, és presentat com l'amor fidel i misericordiós.

«*El Senyor passà per davant d'Ell i exclamà: 'Senyor, Senyor, Déu misericordiós i clement, tard a la còlera i ric en amor i fidelitat, que manté el seu amor per milers, que perdona la iniquitat, la rebel·lia i el pecat...'*» (Ex 34, 6-7a).

Déu és misericordiós, ben disposat cap a l'home pecador, i en el seu amor és fidel, no es cansa mai de perdonar: Ell és amor i veritat, misericòrdia i fidelitat.

Per aquest motiu, el deixeble de Crist és cridat a imitar la tendresa perseverant del Senyor, i no pot cansar-se mai de ningú, no pot pensar mai que el diàleg amb un germà –amic o enemic, tant és– ha acabat i no s'hi pot fer res. Déu el convida, amb el seu exemple, a tornar a començar sempre la relació, tota relació, amb nova alegria.

El capítol 6 de l'Evangeli segons Lluc parla extensament d'aquest tema: «*Estimeu els vostres enemics, feu el bé als qui us odiïn, beneïu als qui us maleeixin, reseu pels qui us infamin*» (v. 28). I al final de la seva exposició Jesús ens ofereix una exhortació clau: «*Sigueu misericordiosos com el vostre pare és misericordiós*» (v. 36).

Ell mateix ha estat el primer en voler imitar al Pare, perquè va buscar durant tota la seva vida als pecadors, als allunyats, als perduts, sempre disposat a tornar al diàleg sense deixar mai de confiar en cadascun. Jesús és el model suprem de misericòrdia fins i tot en la creu: «*Pare, perdona'ls, no saben el que fan*» (Llc 23,34). I al lladre li assegura: «*Avui mateix estaràs amb mi al Paradís*» (Llc 23,43). Fins i tot després de mort es mostra ric en misericòrdia i en amor, perquè alimenta la humanitat amb la sang i l'aigua que broten del seu cor travessat.

Per comprendre les benaurances, i, no tant sols les de la misericòrdia, hem de contemplar el cor de Crist travessat a la Creu. A la llum d'aquesta contemplació ens serà possible rellegir les ensenyances i les paràboles de Jesús en els Evangelis, totes les seves paraules sobre el perdó, l'amor recíproc, la humilitat, la vigilància, l'oració contínua.”

3. Parlar avui de caritat és parlar de solidaritat (Francesc i Sílvia Assis Pontes - Súperregió BRASIL²⁵)

“El Papa Juan Pau II ens parla del **repte de la caritat**. És un moment de calma per reflexionar, per trobar una fórmula que respongui les trucades, és un moment per intentar canviar el resultat final. Es tracta, al cap i a la fi, de traduir l'autèntica caritat a un idioma que el món pugui entendre.

En el nostre matrimoni vivim la alteritat: som home i dona, diferents, però cridats a superar les nostres diferències, a estimar-nos, no malgrat les nostres diferències, ni amb les

²⁵ ASSIS PONTES, Francesc i Sílvia. “*El matrimoni avança en la caritat*” Conferència dictada durant el Col·legi ERI. Melbourne (Austràlia), juliol 2002

nostres diferències, sinó per les nostres diferències. El principi de la solidaritat matrimonial resideix en l'alteritat, doncs no hi ha solidaritat possible si no tenim en compte a l'altre. Però no n'hi ha prou amb saber que existeix l'altre, hem de tenir en compte que el que ens diferencia no és una raó per separar-nos, sinó, tot el contrari, és una raó per buscar-nos, per aproximar-nos, per completar-nos. La solidaritat, com a expressió visible de la caritat, es pot anunciar de moltes formes. (1 Co 13)

El ministeri matrimonial de la caritat pot proposar i remarcar l'amor com una comunicació, com un compartir. Donar testimoni de l'amor com «estar amb». Què vol dir «estar amb»? Juan Pau II ens ensenya que la «solidaritat és el fruit de la comunió»²⁶. Aquesta forma de viure la comunitat «d'estar amb», ha estat, probablement, la manifestació més revolucionària en el terreny de l'Església, que ha permès el pas d'una Església «per al món» a una Església «amb el món». No és una subtilesa dir que aquesta forma d'entendre l'Església porta a concebre el matrimoni, la llar, la «petita església domèstica», en el mateix pla.

El matrimoni està «amb el món» quan el considera com el camp en el que es troben els signes de Déu, quan reconeix que Déu actua en la història i fa arribar el seu Regne.

«Estar amb» significa no fugir davant dels reptes, no tancar-se en la pròpia comoditat, és estar obert a la comunicació, a la renovació dels valors de la societat, és comprometre's amb ella amb el llaç de la caritat.

En la vida civil, el matrimoni es relaciona amb el col·legi dels seus fills, amb el treball, amb els problemes del barri, amb la vida política. El matrimoni viu i fa de la seva vida la frontissa entre l'Església i el món, i és així com pot exercir l'esperit de la solidaritat, duent a terme un diàleg sense prejudicis, no com si fos un professor, sinó amb obertura, amb la finalitat d'aprendre i buscar junts les millors solucions. El «estar amb» viscut per un matrimoni dels equips pot ser pel món el signe més convincent de l'aliança de Déu amb la humanitat.

B) Test bíblic per a l'oració.

El següent text de l'Evangeli de Sant Lluc ens ajudarà en la reflexió personal i en parella i servirà també per la reunió d'Equip.

“Però a vosaltres que escolteu, jo us dic: Estimeu els vostres enemics, feu bé als qui us odien, beneïu els qui us maleeixen, pregueu pels qui us calumnien. Si algú et pega en una galta, para-li també l'altra, i si et vol prendre el mantell, no li neguis el vestit. Dóna a tothom qui et demana, i no reclamis res al qui et pren allò que és teu. Tracteu els altres tal com voleu que ells us tractin. Si estimeu els qui us estimen, qui us ho ha d'agrair? També els pecadors estimen aquells qui els estimen! I si feu bé als qui us en fan, qui us ho ha d'agrair? També ho fan els pecadors! I si feu préstecs als qui espereu que us donaran alguna cosa, qui us ho ha d'agrair? També els pecadors fan préstecs als pecadors, si saben que en trauran un guany.

Però vosaltres, estimeu els vostres enemics, feu bé i presteu sense esperar res a canvi: llavors serà gran la vostra recompensa, i sereu fills de l'Altíssim, que és bo amb els desagradats i amb els dolents.” (Lc 6, 27-35)

C) Preguntes per al diàleg conjugal

- De les reflexions anteriors, quina ens ha colpit més positivament?

---

²⁶ *Ecclesia in America*, 52

- A la llum dels ensenyaments de Jesús, fem una reflexió profunda i sincera en relació al nostre comportament amb els que ens han ofès, maltractat, injuriat,...
- Com podríem donar testimoni que el matrimoni és un camí d'amor, de felicitat, de santedat?

D) Suggestiments per a la Regla de Vida

Basant-nos en les conclusions del Tema, busquem proposar-nos una Regla de Vida que ens ajudi a millorar les nostres relacions amb alguna persona, especialment si ens ha ofès.

E) Per a compartir en equip

Cada matrimoni pot compartir com ha intentat aplicar l'ensenyament de Jesús sobre l'amor als nostres enemics. Després que tothom ho hagi compartit, l'equip pot treure conclusions de com es pot practicar el manament "nou" de Jesús.

F) Text de la litúrgia de les Hores

En acabar el nostre intercanvi sobre el Tema d'Estudi podeu recitar junts aquest Salm de l'oració litúrgica que ens uneix a l'oració de l'Església.

Salm 100. Antífona: Vull celebrar la bondat i la justícia

Vull celebrar la bondat i la justícia.

A tu, Senyor, dedico el meu cant.

*Vull ser irreprovable i assenyat:
quan vindràs al costat meu?*

*Portaré les coses de palau
amb honradesa de cor.*

*No em proposaré d'aconseguir
cap objectiu innoble.*

*Detesto els qui cometem maldats,
no vull tenir-hi tracte.*

*Que s'allunyin de mi els cors perversos;
als dolents, ni els vull conèixer.*

*Als qui d'amagat infamen els companys,
els obligo a callar;
m'és insuportable l'home d'ulls altius
i de cor arrogant.*

*Poso els ulls en gent fidel del país
perquè visquin amb mi;
són homes de conducta irreprovable,
els qui estan al meu servei.*

*No tindran lloc al meu palau
els homes fraudulents;
no es mantindrà a la meua presència
ningú que menteixi.*

*No em cansaré de fer callar cada dia
els injustos del país.*

*Vull que s'acabin a la ciutat del Senyor
tots els qui obren el mal.*

CAPÍTOL 5

Escassa preparació de les parelles per al matrimoni

Iniciem en aquest capítol la reflexió sobre la situació real de les parelles en el nostre món actual, començant per la situació dels matrimonis catòlics

Com a parelles “privilegiades” dels Equips Mare de Déu (segons l’expressió de Cardenal Daneels), som responsables de donar testimoni davant les altres parelles del món, començant per les que accedeixen al sagrament del matrimoni.

Quan mirem al nostre voltant i veiem tants matrimonis catòlics separats, ens espanta el seu nombre i la seva proximitat. Això deu tenir alguna cosa a veure amb la seva preparació per al sagrament?

A) Per preparar el tema

Pistes de reflexió

1. La crisi de la família (Alberto i Constanza Alvarado²⁷)

En totes les societats de religió i moral cristianes, el matrimoni està fonamentat sobre un dret que reglamenta la sexualitat. La història jurídica de la institució indica com el matrimoni, des de l’Edat Mitjana fins als inicis del segle XIX, va passar d’una forma sacramental a una altra contractual.

Fins als finals dels anys seixanta, en termes generals, el model de matrimoni es caracteritzava:

- Per la seva aprovació social
- Per l’escassa edat de la parella
- Pel baix número de divorcis
- Per una taxa de fecunditat elevada

Fins al 1970, només existia una forma de crear una família: el matrimoni. Aquest, fins aquell moment, reivindicava com a complement l’amor i la unió legal. Les parelles es casaven per amor, l’amor exigia el matrimoni i el matrimoni era l’espai adequat per a la seva relació sexual.

---

²⁷ ALVARADO, Alberto i Constanza, “La Família en el món d’avui”. Conferència dictada a la Trobada Nacional dels ENS de Portugal amb ocasió de la celebració dels 50 anys del Moviment en aquest país. Fàtima, febrer de 2005. Per a una informació més ampla sobre aquest aspecte, veure SEGALLEN, Martine. *Sociologie de la famille*. Armand Colin. 5ª edició. Paris, 2004

A partir dels anys setanta s'inicia, a Europa, la crisi matrimonial expressada a través de dos fenòmens: l'augment de les unions lliures i el creixement de les taxes de divorci. Aquests dos fenòmens paral·lels marquen, també, una nova definició entre l'àmbit del que és "públic" i el que és "privat".

La crisi generalitzada a partir de la dècada dels setanta es va caracteritzar pel conflicte entre l'amor i el matrimoni. El nou concepte d'amor té dues característiques noves: per un costat és absolut, però per l'altre és efímer. El rebuig del casament es basa en no voler sotmetre la parella a unes altres formes diferents a les dels sentiments. Així doncs, l'amor és exclusiu de l'àmbit del que és privat, en el qual la ingerència de l'Estat o de la Església es consideren inadmissibles.

Amb aquesta perspectiva, matrimoni i unió lliure ja no són incompatibles; estan inscrits en una vida social global. Així, el matrimoni apareix, cada vegada més, com una simple formalitat; el matrimoni "experiment" (parelles que viuen juntes abans del matrimoni per posar a prova la seva relació) és considerat com una pràctica raonable i la unió lliure serà vista amb bons ulls. *"El matrimoni es redueix així a un acord social; el que fonamenta la unió, és la fusió amorosa"*, escriu Jaques Comille en *Familles sans justice*.²⁸

Resumint, els principals canvis ocasionats per la institució matrimonial, en els últims vint-i-cinc anys, es poden sintetitzar així:

- Ja no és només el matrimoni l'origen de la família
- Avui dia, la parella es forma poc a poc, cosa que augmenta el nombre de fills fora del matrimoni i fa que disminueixin les taxes de natalitat
- Però, tot i que la família s'expandeixi fora del matrimoni, això no implica que visqui fora de la llei o que funcioni sense regles ni normes, cosa que significa que la societat l'accepta.

2. Causes de la crisi matrimonial (Alberto i Constanza Alvarado²⁹)

Aprofundint sobre les causes de la crisi matrimonial i, per tant de la família, els analistes citen, en primer lloc, aquelles que fan referència al canvi del paper de la dona en la societat. La liberalització dels costums, les noves actituds relacionades amb la virginitat i la sexualitat dels joves, caracteritzen els últims vint anys de les societats occidentals: és l'espai d'una generació.

En el cas de les dones, l'accés a estudis superiors i l'entrada al món del treball, fa que el matrimoni entri en contradicció amb les seves aspiracions, amb la seva autonomia i la seva obertura al món exterior. L'entrada al món dels adults, anteriorment marcada pel matrimoni que, al seu temps, obria les portes a la sexualitat i a una vida independent i de treball assalariat, avui dia s'ha esvaït. La situació econòmica dels anys 90 a Europa, caracteritzada per la dificultat a l'accés al treball i per l'atur dels joves, és vist per alguns especialistes, com la responsable, també, de la unió lliure, ja que la regularització del matrimoni suposa una mínima estabilitat laboral. En la cultura occidental apareix la cohabitació juvenil com a tàmis social per a l'articulació de la parella.

Aquesta situació, vista en l'escenari anterior, ocasiona greus conseqüències a l'estabilitat social, econòmica i emocional dels membres de les famílies desintegrades. La conseqüent solitud a la qual es veuen sotmesos els fills en aquestes condicions i l'amenaça sobre la seva

---

²⁸ Citat per Martine Segalen. Op Cit p 131

²⁹ Op Cit.

estabilitat emocional bàsica, constitueixen característiques negatives addicionals de la cultura del món actual.

Resumint, assistim a un canvi dràstic de tipus cultural –al que altres autors anomenen canvi d'època– i a una nova definició de parella. Aquells que s'uneixen consensualment (cohabitació), es casen i es divorcien, comparteixen una doctrina amorosa diferent de les parelles que viuen un compromís matrimonial a llarg termini. La cohabitació prima l'amor i la relació amorosa però, al mateix temps, reivindica l'autonomia de l'individu per a qui la parella no ha de ser una corda lligada al coll, segons l'anàlisi de François de Singly.³⁰

3. Algunes opinions al respecte.

a) Consell Pontifici per a la família (Preparació al sagrament del matrimoni.)

“Al contrari, avui dia s'assisteix molt sovint al deteriorament accentuat de la família i a certa corrosió dels valors del matrimoni. En moltes nacions i, especialment, les més desenvolupades econòmicament, ha baixat l'índex de nupcialitat. Es contrau matrimoni en edat més avançada i creix el nombre de divorcis i separacions fins i tot en els primes anys de vida conjugal. Tot això porta a una preocupació pastoral reiterada mil vegades: Qui contrau matrimoni n'està realment preparat?. El problema de la preparació del sagrament del Matrimoni i a la vida subsegüent emergeix com una gran necessitat pastoral sobre tot pel bé dels esposos, la comunitat cristiana i la societat. Per això creixen, a tot arreu, l'interès i iniciatives per oferir respostes adequades i oportunes a la preparació al sagrament del Matrimoni.”³¹

b) Congregació per a la doctrina de la fe

Tots estem immersos en un ambient cultural que ens marca profundament. Alguns aspectes ja han estat comentats en altres capítols. Aquí ens referirem –per la seva incidència en la nostra actitud davant el matrimoni– a les noves tendències per a afrontar “la qüestió femenina” les quals incideixen en la relació entre els sexes.

“Experta en humanitat, l'Església ha estat sempre interessada en tot el que es refereix a l'home i la dona. En aquests últims temps s'ha reflexionat molt sobre la dignitat de la dona, els seus drets i deures en els diversos sectors de la comunitat civil i eclesiàstica. L'Església se sent ara interpel·lada per algunes corrents de pensament, que freqüentment no estan d'acord amb la finalitat genuïna de la promoció de la dona.

Aquest document, després d'una breu presentació i valoració crítica d'algunes concepcions antropològiques actuals, desitja proposar reflexions inspirades en les dades doctrinals de l'antropologia bíblica, que són indispensables per a salvaguardar la identitat de la persona humana. Es tracta de *pressupòsits* per a una recta comprensió de la col·laboració activa de l'home i la dona en l'Església i en el món, en el reconeixement de la seva pròpia diferència. Aquestes reflexions es proposen, a més a més, com punt de partida d'aprofundiment dins de l'Església, i per instaurar un diàleg amb tots els homes i dones de bona voluntat, la recerca sincera de la veritat i el compromís de desenvolupar relacions cada cop més autèntiques.

³⁰ Citat per Martine Segalen. Op Cit p 135

³¹ Consell Pontifici per a la família “Preparació al Sagrament del matrimoni” n°1 Roma, 13 de maig de 1996.

En els últims anys s'han dibuixat noves tendències per a afrontar la qüestió femenina. Una primera tendència subratlla fortament la condició de subordinació de la dona per tal de suscitar una actitud de contestació. La dona, per poder ser ella mateixa, constitueix en antagonista de l'home. Als abusos de poder respon amb una estratègia de recerca del poder. Aquest procés porta a una rivalitat entre els dos sexes, en la qual la identitat i el rol d'un són assumits en desavantatge de l'altre, tenint com a conseqüència la introducció en l'antropologia d'una confusió virulenta, que té la seva implicació més immediata i nefasta en l'estructura de la família.

Una segona tendència apareix com a conseqüència de la primera. Per tal d'evitar qualsevol supremacia d'un o altre sexe, es tendeix a cancel·lar les diferències, considerades com un simple efecte d'un condicionament històric-cultural. En aquest anivellament, la diferència corpòria anomenada sexe es minimitza, mentre la dimensió estrictament cultural, anomenada gènere, queda subratllada al màxim i considerada primària. En enfosquir-se la diferència o dualitat dels sexes es produeixen enormes conseqüències de divers ordre. Aquesta antropologia, que pretenia afavorir perspectives igualitàries per a la dona, alliberant-la de tot determinisme biològic, ha inspirat, de fet, ideologies que promouen, per exemple, posar en dubte la família, a causa de la seva condició natural bi-parental, és a dir, composta de pare i mare, l'equiparació de l'homosexualitat a l'heterosexualitat i un model nou de sexualitat polimorfa.

Encara que, la rel immediata d'aquesta tendència es col·loca en el context de la qüestió femenina, cal buscar la seva més profunda motivació en l'intent de la persona humana d'alliberar-se dels seus condicionaments biològics. Segons aquesta perspectiva antropològica, la natura humana no porta en ella mateixa les característiques que s'imposarien de manera absoluta: tothom podria o hauria de configurar-se segons els seus propis desitjos, ja que seria lliure de tota predeterminació vinculada a la seva condició essencial³²

c) Missatge d'Advent dels bisbes de Río Negro, Argentina, 2000. (*El fals rostre de Déu: l'individualisme*)

“Potser el pecat més gran de la nostra societat sigui l'egoisme, el voler salvar-nos sols, com si la vida dels altres no ens pertanyés, o com si nosaltres no fóssim part del conjunt. Així apareix una malaltia que es diu individualisme i que la ideologia mercantilista, en la que ens han introduït, va exacerbant salvatgement.”

d) Isabel Corpas de Posada. (Psicòloga de família)³³

“És evident que alguna cosa va malament en la institució familiar, que el matrimoni està en crisi, que les relacions de les parelles estan viciades, que moltes famílies estan desfetes (...), no cal fer sensacionalisme per constatar-ho (...); podria semblar que una de les característiques de la civilització contemporània fos la crisi matrimonial (...); quasi cada dia som testimonis de separacions, divorcis, declaracions de nul·litats (...); són també innumerables les parelles que mantenen una unió aparent (...), són parelles en les quals dues persones viuen com estranys perquè van deixar apagar l'amor inicial.”

---

³² Congregació per a la doctrina de la fe. “*La col·laboració de l'home i la dona en l'Església i en el món*”, núm. 1-3. Roma, 31 de maig de 2004

³³ CORPAS DE POSADA, Isabel. *Pareja abierta a Dios*. Cap. 1.

e) Pedro Medellín Milán (Professor Investigador de la UASLP. San Luis Potosí. Mèxic)

“Una de les meves experiències més sorprenents, estudiant en un país capitalista molt industrialitzat, va ser la contradicció de la manifestació a través de la “hiperindividualització”. Com més importància es donava a l’individualisme, la competència, l’èxit personal, més es desarticulaven les persones entre elles i més vulnerables quedaven a la manipulació de la propaganda massiva, a través dels mitjans de comunicació.”

B) Test bíblic per a l’oració.

El següent text de l’Evangeli de Sant Mateu, ens ajudarà en la reflexió personal i en parella i servirà també per a la reunió de l’equip.

“Aleshores se li van atansar uns fariseus i, per posar-lo a prova, li preguntaren:

–¿És permès a un home de divorciar-se de la seva dona per qualsevol motiu?

Jesús els va dir:

–¿No heu llegit en l’Escriptura que el Creador, des del principi, els va fer home i dona?

I digué encara:

–Per això l’home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona, i tots dos formen una sola carn. Per tant, ja no són dos, sinó una sola carn. Allò que Déu ha unit, que l’home no ho separi.

Els li pregunten:

–Doncs com és que Moisès va ordenar que, si el marit vol divorciar-se, doni a la seva muller un document de divorci?

Jesús els respon:

–Moisès us va permetre de divorciar-vos de la muller per la vostra duresa de cor. Però al principi no era pas així. I jo us dic que el qui es divorcia de la seva dona, fora del cas d’una relació il·legítima, i es casa amb una altra, comet adulteri.

Els deixebles li diuen:

–Si la situació entre marit i muller és aquesta, val més no casar-se.

Ell els respongué:

–No tothom comprèn aquest ensenyament, sinó tan sols aquells a qui Déu ho concedeix.”
(Mateu 19 3-11)

C) Preguntes per al diàleg conjugal

- La nostra formació ha estat individualista, competitiva. És un obstacle per viure feliçment en parella?
- Com està afectant l’ambient cultural actual a les parelles que pensen contraure matrimoni? Com està afectant als nostres fills en la seva formació per arribar al matrimoni?
- Del text bíblic proposat, podríem discutir què ens ha cridat més l’atenció sobre la relació home-dona, sobre el nostre ideal de viure en parella i aconseguir ser testimoni per als nostres fills i per a la societat que ens envolta.

D) Suggeriments per a la Regla de Vida

A partir d'un diàleg conjugal (deure de fer la sentada) escollim un aspecte concret que puguem treballar durant el mes a través de la nostra regla de vida

E) Per a compartir en equip

Cada matrimoni pot posar en comú un aspecte tret del seu diàleg conjugal que pugui ser d'interès per als altres membres de l'equip.

Després d'escoltar-nos, amb atenció i estima, intentarem entendre el que el Senyor vol dir a l'equip sobre aquest tema.

F) Text de la litúrgia de les Hores

En acabar el vostre intercanvi sobre el tema d'estudi podeu recitar junts aquest text de l'oració litúrgica.

Saviesa, en el context bíblic, és entrar en el cor del Senyor per conèixer el que és bo als ulls de Déu, i el que és honest segons els seus preceptes. Per poder complir la nostra missió conjugal hem de demanar insistentment la saviesa assistent del Regne de Déu.

Llibre de la Saviesa. Antífona: Doneu-me, Senyor, la saviesa

Déu dels pares i Senyor misericordiós, que has fet l'univers amb la teva paraula. Amb la teva saviesa has format l'home perquè sotmeti les criatures que han vingut a l'existència, perquè governi el món de manera santa i justa i administri la justícia amb rectitud.

Dóna'm la Saviesa que seu amb tu en el teu tron. No em tinguis per indigne de ser comptat entre els teus fills. Perquè jo sóc el teu servent, fill de la teva serventa, home feble i de curta durada, poc intel·ligent per a exercir la justícia i aplicar les lleis; ja que, per molt madur que sigui un home, el tindran per no res si li manca la Saviesa que ve de tu.

Amb tu hi ha la Saviesa, que coneix les teves obres i era present quan creaves el món: ella sap què et complau i què és conforme als teus manaments. Envia-la des de les altures santes del cel, fes-la baixar del teu tron gloriós, perquè treballi fent-me costat i jo conegui allò que et plau. Ella, que ho sap tot i ho comprèn tot, em guiarà assenyadament en les meves empreses i em guardarà amb la seva presència gloriosa. (Sv 9, 1-6, 9-11)

CAPÍTOL 6

La preparació de les parelles per al matrimoni cristià

El capítol anterior ens ha ajudat a prendre consciència sobre l'escassa formació de les parelles per al matrimoni. En aquest donarem una mirada a aquesta situació per tal de saber on podem ajudar d'acord amb el nostre carisma i les nostres circumstàncies.

A) Per preparar el tema

Pistes de reflexió.

1. Origen de la preparació per al matrimoni (Sínode de bisbes, 1980)³⁴

Es va dir moltes vegades en el Sínode que l'arrel més freqüent dels problemes familiars i dels fracassos matrimonials es troba en la manca de preparació dels esposos. Això va motivar una preocupació profunda perquè es dissenyés com hauria de ser aquesta preparació pre-matrimonial en el camp de la fe i la maduresa humana.

Es va parlar de dues preparacions, una remota i una altra propera. La remota es dona dins de la família d'acord amb allò expressat en parlar d'educació familiar. Pel que fa al pròxima, el seu objectiu és que els qui s'han de casar comprenguin el seu amor com a participació en l'amor de Déu. D'aquesta manera entendreà:

- El significat del seu amor oblatiu, d'entrega, i del matrimoni com a sacrament
- El significat del seu amor com a conseqüència de la presència de Crist en la seva vida conjugal.

Per tal d'aconseguir aquests objectius cal que els conjugues coneguin el misteri de Crist i de la seva església.

És urgent aquesta preparació per aquells que estan allunyats de la pràctica i la doctrina de la fe. Aquesta preparació podrà ser un camí cap a la fe, i el seu contingut mínim serà determinat per les Conferències Episcopals així com també el seu contingut global i la metodologia. Es va indicar que, en el seu contingut, caldria tocar aspectes doctrinals, sacramentals, pedagògics, jurídics i mèdics; que la preparació havia de ser no només intel·lectual, sinó vital; d'aquí la integració dels que s'han de casar en la comunitat parroquial.

---

³⁴ *Synodus Episcoporum, oc. De preparaatione ad Matrimonium, propositio 35.*

2. Etapes o períodes de la preparació³⁵

Les etapes o moments de la preparació no estan definits de manera rígida. De fet no es poden fixar ni en relació amb l'edat dels destinataris, ni en relació a la seva duració. Però és útil que les coneguem, sobretot pels continguts que cal transmetre. S'estructuren en: preparació remota, pròxima i immediata.

a) Preparació remota

La preparació remota abasta l'infantesa i l'adolescència, i té lloc, sobre tot, a la família i també a l'escola i als grups de formació. És el període en el qual es transmet i es grava l'estima dels valors humans autèntics, tant en les relacions interpersonals com en les socials. Això té una gran importància en la formació del caràcter, el domini propi i l'estima d'un mateix, l'ús recte de les inclinacions i el respecte a les persones també de l'altre sexe. Es requereix també, sobretot per al cristià, una sòlida formació espiritual i catequística. (cfr Familiars Consortio 66)

L'estil cristià de vida, del qual donen testimoni moltes llars, és una evangelització i és la base de la preparació remota.

b) Preparació pròxima.

El festeig constitueix la veritable preparació pròxima per al matrimoni.

“El festeig és una oportunitat que ha de ser aprofitada de cara a l'evangelització. L'experiència del veritable amor humà acostuma els joves a l'Evangelí i afavoreix la disposició de la ment i del cor per a l'acceptació de Crist i de la seva Església” (cfr CELAM – Casar-se en el Senyor).

“En la cultura occidental, el matrimoni ha arribat a configurar-se com el fruit de l'enamorament i l'elecció lliure. Les persones es casen per amor i per estimar-se. Decideixen unir les seves vides guiats per un sentiment d'amor compartit i contrastat durant el temps. El projecte d'amor conjugal ha sorgit amb força i bellesa especial en l'enamorament. I s'ha configurat durant el festeig, forma social de l'aprenentatge per al matrimoni.

La veritat és que la dimensió social i institucional del festeig s'ha difuminat molt. S'evita el nom. No se sap bé com anomenar la realitat d'aquesta relació. És cert que no té contorns precisos. Cada festeig és una història diferent. Existeix una certa por a fer pública una relació que ha nascut i s'està consolidant. Es difumina dient: tinc un amic, una amiga...

Enamorar-se implica bàsicament un descentrar-se d'un mateix per centrar-se en l'altre. Tant és la forma psicològica de l'inici; l'enamorament té sempre la dimensió del descobriment de l'altre. En l'origen del despertar del sentiment de l'enamorament, hi ha sempre una crida de la bellesa de l'altre. El seu somriure, la seva veu, la seva manera de mirar, atrauen l'atenció. Inseparable de l'atractiu físic és l'atractiu personal. Ningú havia vist en mi el que tu has vist”³⁶.

c) Preparació immediata³⁷

El resultat final d'aquest període de preparació immediata consistirà en el coneixement clar de les notes essencials del matrimoni cristià: unitat, fidelitat, indissolubilitat, fecunditat; tenir fe en la prioritat de la Gràcia sacramental, que associa els esposos com a ministres del

---

³⁵ Adaptat de: www.curchforum.org.mx/info/familia/PCF/prep.htm

³⁶ Bonifacio Fernández: “*Enamorament i festeig: aquella albada*”. Entendre el festeig i el matrimoni

³⁷ Adaptat de: www.curchforum.org.mx/info/familia/PCF/prep.htm

sagrament de l'Amor de Crist Espòs de l'Església; la disponibilitat de viure la missió pròpia de la família en el camp educatiu social i eclesiàstic.

3. L'apostolat dels laics. (P Caffarel)

“Sobretot, no us enganyeu sobre les meves paraules. No us demano que prediqueu una moral –més o menys amb aspror– als qui us envolten (que pesats que són aquests “ben pensants” amb les seves lliçons de moral!). No es converteix el món, ni es fa dels fills veritables cristians enarborant una moral, sinó anunciant la prodigiosa notícia de l'amor de Déu per nosaltres. Com?; no us donaré una resposta. Un veritable amor al pròxim, igual que la paciència i la perseverança, sempre trobarà recursos.”

NOTA: El pare Caffarel va treballar ajudant els joves a preparar-se per al matrimoni. Va començar l'any 1956, dins dels EMD, el Centre de Preparació per al Matrimoni (CPM). Durant els anys 60 es transformà en un moviment independent al qual molts matrimonis dels equips van continuar donant el seu suport.³⁸

4. Els cursos prematrimonials.

En els EMD de molts països, existeixen experiències d'alguns dels seus matrimonis per orientar els Cursos Prematrimonials. Citem unes notes breus de la presentació inicial d'un d'ells que ens permet fer-nos una idea del que es pot proposar:

“Tots, en casar-nos volem ser feliços i l'Església vol donar resposta a aquest desig, a aquesta necessitat. Aquesta és la raó de ser dels Cursos Prematrimonials.

No és simplement una orientació ètica, o donar unes pautes de valoració moral; només pretén acompanyar, despertar il·lusions, ajudar aquesta felicitat del matrimoni cristià, compartint l'experiència amb altres parelles i mostrant la bellesa de Déu, que moltes vegades no hem pogut o sabut escoltar (...)

Aquest curs constitueix, simplement, una curta preparació pròxima per al vostre matrimoni que, de fet, suposa i exigeix una llarga preparació, a través del testimoni i la formació en les vostres llars d'origen. Aquesta preparació és la bàsica, insubstituïble. No podem ni pretenem abastar-ho tot (...), només volem oferir-vos un espai privilegiat per tal que us trobeu profundament i dialogueu sobre temes fonamentals; oferir-vos un espai per parlar amb parella, deixant de banda els afanys del moment i us permeti centrar-vos l'un en l'altre. Per que reviseu i refermeu la vostra decisió d'estimar-vos o la canvieu a temps (...)”

B) Text bíblic per a l'oració

El següent text de la carta de Jaume, ens ajudarà en la reflexió personal i en parella i servirà també per a la reunió d'equip.

Germans meus, de què servirà que algú digui que té fe si no ho demostra amb les obres? ¿Pot salvar-lo, potser, aquesta fe? Si un germà o una germana no tenen vestits i els falta l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres els diu: «Aneu-vos-en en pau, abrigueu-vos bé i alimenteu-vos», però no els dona allò que necessiten, de què serviran aquestes paraules? Així passa també amb la fe: si no es demostra amb les obres, la fe tota sola és morta.

---

³⁸ Si desitgen conèixer més sobre el CPM poden visitar la seva pagina Web: www.prematrimonialcpm.org

Potser algú replicarà: «Tu tens fe i jo tinc obres; mostra'm, sense les obres, que tens fe, i jo, amb les obres, et mostraré la meva fe. ¿Tu creus que hi ha un sol Déu? Fas bé; però també els dimonis ho creuen, i fins i tot se n'esgarriren.»

Home insensat, ¿vols comprendre d'una vegada que la fe sense les obres és estèril? (Jm 2, 14-20)

C) Preguntes per al diàleg conjugal

- La nostra vivència conjugal, l'ambient de casa nostra, afavoreixen la formació remota dels nostres fills? Caldria canviar alguna cosa?
- La nostra fe i la nostra pertinença als EMD, ens interpel·len de com pot ser la nostra actuació en aquest camp? Què hem de fer, quan i com?

D) Suggestiments per la regla de vida.

Prenem del nostre diàleg conjugal algun punt concret per traduir en obres la nostra fe i el nostre compromís.

E) Per compartir amb l'equip

- Podem enfocar la solidaritat del nostre equip vers algun aspecte pràctic de la formació de les parelles per al matrimoni?
- Podem posar-nos a disposició de la nostra parròquia, en parella o en equip, per tal de col·laborar en els cursos de preparació per al matrimoni?

F) Text de la litúrgia de les hores.

En acabar el nostre intercanvi sobre el tema d'estudi podem recitar junts aquest Salm de l'oració litúrgica.

Salm 77. Antífona: Escolta, poble, el meu ensenyament

*Escolta, poble, el meu ensenyament,
estigues atent a les meves paraules.*

*T'alliçonaran amb exemples els meus llavis,
t'aclariré el sentit dels fets antics.*

*El que vam sentir i aprendre,
el que els pares ens van contar,
no ho amagarem als nostres fills,
i ells ho contarán als qui vindran:*

*són les gestes glorioses del Senyor,
el seu poder i els seus prodigis.
Ell va fer un pacte amb el poble de Jacob,
donà una llei als fills d'Israel.*

*Ell va manar als nostres pares
que tot això ho ensenyessin als seus fills,
perquè ho coneguessin els qui vindran
i els fills que naixeran després.*

*Que s'alcin, doncs, i ho contin als seus fills,
perquè posin en Déu la confiança,
no oblidin mai més les seves obres
i guardin els seus manaments.*

CAPÍTOL 7

Característiques de les relacions de parella

És important conèixer i comentar amb el nostre equip les diferents circumstàncies que afecten la relació de les parelles en el món actual. Això ens servirà, no només per prevenir dificultats en el nostre matrimoni, sinó també per poder aconsellar, ajudar i orientar els nostres fills, familiars i amics, que potser ens consultaran en veure que, amb el nostre treball en els EMD, hem aconseguit mantenir l'harmonia en el nostre matrimoni. També ens servirà per comprendre i apropar-nos amb misericòrdia, a aquells que no han pogut avançar en el seu matrimoni.

A) Per preparar el tema

Pistes de reflexió

El final del segle XX i l'inici de l'actual han representat un canvi significatiu en l'estructura familiar: per una part, el menor nombre de fills per família i l'augment de les famílies sense fills i, per una altra, la progressiva integració de la dona en la vida laboral. Com a conseqüència d'això, les parelles que encara tenen en el seu esquema mental el que van ser les famílies dels seus pares i avis, han de reajustar el seu matrimoni per tal que les noves circumstàncies no els afectin. Alguns dels problemes que es poden presentar són:

1. Competència entre els esposos

Tot i que la competència és part del comportament humà i és bona, cal saber-la controlar perquè no destrueixi la relació de parella; per això és important que els esposos es posin d'acord en les respostes a diverses preguntes.

- Quines són les prioritats en les despeses de la llar?
- Com distribuïm les responsabilitats de la casa?
- Com repartim el temps lliure?
- Com entenem l'educació dels fills?

L'única manera de resoldre els interrogants, és a través del diàleg (importància de la comunicació) i construint un projecte de vida en parella que senyali un camí clar, concret i sòlid.

2. Manca de temps per dialogar i per dedicar a la família

Les exigències del treball: matinar, treballar fins tard, treballar els caps de setmana, viatges d'algun dels esposos, reunions de treball fins molt tard; a banda de les feines de casa,

els compromisos socials i familiars, la televisió; tot això fa que el temps que té el matrimoni per dialogar, compartir i dedicar als fills, sigui cada vegada menys. Si hi afegim la pressió que es genera a la feina, tenim un gran cansament i tensió que en arribar a casa, sinó es controla, aboca en disgustos i baralles entre els esposos o bé amb els fills.

3. Fills educats per tercers

Molts pares es veuen obligats a deixar els fills petits en llars d'infants perquè siguin educats per terceres persones, les quals, encara que ho facin amb bona voluntat, no els donen el mateix amor i dedicació que els pares. Quan es presenten els problemes amb als fills, és habitual que els esposos es culpin l'un a l'altre per no haver-los dedicat suficient atenció.

4. Infidelitat

La fidelitat és "romandre en l'amor"; viure per tu, en lloc de per mi. La infidelitat, en canvi, és posar els meus interessos per davant dels interessos de la meua parella.

La infidelitat en el matrimoni consisteix, en general, en no restar fidels a totes les promeses que es fan durant el festeig:

- Tu ho ets tot per mi
- Sense tu no podria viure
- T'estimaré tota la vida
- Tu ets la meua raó de viure

Aquestes expressions que es diuen els enamorats són les que convencen la parella a prendre la decisió de casar-se. En canvi, s'és infidel quan:

- El nostre treball passa a ser més important que el del nostre cònjuge
- Preferim estar més amb els amics que no pas a casa
- En lloc de dedicar el nostre temps a la llar, ens dediquem a l'alcohol, al joc,...
- Pensem més en els nostres interessos que en el benestar de la família
- Tenim relacions sexuals fora del matrimoni.

Són moltes les causes de la infidelitat. La primera i fonamental és l'egoisme que aboca en les altres: desatenció en l'amor, gelosia, immaduresa, influència dels amics, baixa autoestima, sensualitat,...

Però el més important és que, la infidelitat, tret d'alguns casos, no es presenta de sobte, sinó que és el resultat d'una situació que s'ha deixat agreujar amb el temps. Per això, la millor prevenció és el diàleg obert i sincer que posi sobre la taula aquestes petites desavinences i que amb el treball i l'amor de la parella, es puguin anar solucionant.

5. Alcoholisme i drogaaddicció

No podem deixar d'esmentar aquests dos problemes que, massa sovint, són causa de conflictes greus entre els esposos i que afecten a tota la família, ja sigui per addicció d'algun dels esposos o bé d'un fill.

La característica més generalitzada de l'addicció (sigui quina sigui) és la negació sistemàtica de la situació, tant per part de l'afectat com del cònjuge. I l'acceptació és la condició indispensable per començar a superar el problema amb ajuda professional.

6. Dificultats amb la família de cada un

Cada família té els seus costums i tradicions, tot i que pertanyin al mateix país o regió. Cada un dels cònjuges aporta al matrimoni la seva pròpia història familiar. La confrontació d'aquestes dues històries és, a vegades, font de conflicte.

Aquest enfrontament continua sent un factor de conflicte en moltes parelles i actualment es veu agreujat degut al poc temps que es té per dedicar a la família de cadascú. Són motius de conflicte:

- Menjars, reunions i celebracions
- Costums diferents, educació i estil de vida
- Intromissió d'una o altra família en l'educació dels fills
- Crítiques en la manera de portar la llar
- Administració de l'economia

Cada llar ha de construir la seva pròpia història evitant la influència de una o altra família, però mantenint un profund respecte.

7. Rutina

Tots comencem la nostra relació amb amor, atracció física, i enamorats l'un de l'altre; per això ens casem; i tots, tard o d'hora, ens veiem enfrontats a la rutina de la vida quotidiana.

Però la rutina no és dolenta; la mateixa natura és rutinària: totes les tardes tenen la seva posta de sol, però quan tenim temps per contemplar-la, cada dia ens sembla més meravellosa que el dia abans. En el matrimoni passa el mateix: cal que dediquem uns minuts, cada dia, per veure la nostra parella, els nostres fills, contemplar-los i adonar-nos d'allò que tenen de meravellós.

És esplèndid arribar a casa cada dia i poder tenir una estona de tranquil·litat, compartir amb la nostra parella les activitats del dia, les nostres preocupacions i il·lusions i estar amb els nostres fills i veure'ls créixer. Cal, però posar-li una mica de creativitat a la vida, buscar activitats que uneixin la família i, el més important, estar tots atents al que els altres volen, al que els agrada fer, a les seves afeccions. D'aquesta manera, el que podria arribar a ser una rutina negativa, es converteix en una admirable rutina.

B) Text bíblic per l'oració

El següent text de la carta de Sant Pau als cristians de Galàcia, ens ajudarà en la reflexió personal i de parella i servirà també per a la reunió de l'equip.

Germans, si descobriu que algú ha comès una falta, vosaltres, els qui heu rebut l'Esperit, ajudeu-lo a refer-se, amb esperit de dolcesa, i penseu en vosaltres mateixos, que també podríeu caure en temptació. Ajudeu-vos a portar les càrregues els uns als altres, i compliu així la llei de Crist. Si algú es pensa ser alguna cosa, quan de fet no és res, s'enganya a si mateix. Més aviat, que cadascú examini la seva pròpia conducta; llavors, si troba motius per

a gloriar-se, serà veient-se a ell mateix i no comparant-se amb els altres. Cadascú ha de fer la pròpia tasca. (Ga 6, 1-5)

C) Preguntes per al diàleg conjugal

- De tots els problemes enunciats, quin ens preocupa més en la nostra situació actual com a matrimoni?
- Aquest problema, tendeix a desaparèixer o a agreujar-se cada dia més?
- Quina solució concreta podem buscar per tal de resoldre'l?
- Quins altres problemes poden estar afectant la nostra relació conjugal i familiar?

D) Consells per a la regla de vida

Tornem a pensar en les respostes que hem donat a les preguntes d'abans i busquem com podem aportar alguna cosa per tal de millorar el nostre matrimoni i la relació amb els fills.

E) Per compartir amb l'equip

Cada matrimoni pot compartir amb humilitat un aspecte del diàleg conjugal que pugui ajudar els altres membres de l'equip . Després que tothom comparteixi, l'Equip pot treure conclusions de com, en la pràctica, podem contrarestar el mal que podem estar causant al nostre cònjuge.

F) Text de la litúrgia de les hores.

En acabar el nostre intercanvi sobre el tema d'estudi podem recitar junts aquest Salm de l'oració litúrgica.

Salm 127. Antífona: Feliç tu, fidel del Senyor,

*Feliç tu, fidel del Senyor,
que vius seguint els seus camins!*

*Menjaràs del fruit del teu treball,
seràs feliç i tindràs sort.
La teva esposa fruitarà com una parra,
dins la intimitat de casa teva;*

*els teus fills seran com plançons d'olivera
al voltant de la taula.
És així com els fidels del Senyor
seran beneïts.*

*Que el Senyor et beneeixi des de Sió!
Que tota la vida puguis veure
prosperar Jerusalem!
Que puguis veure els fills dels teus fills!
Pau a Israel!*

CAPÍTOL 8

Els Matrimonis dels EMD, missioners del sagrament del matrimoni

Fins ara hem reflexionat sobre els problemes més habituals que afecten les parelles d'avui. En aquest últim capítol considerarem els matrimonis dels EMD com missioners del sagrament del matrimoni.

Avui arribem a l'últim capítol de la nostra reflexió que dedicarem a la missió específica que se'ns ha encomanat: la necessitat d'un compromís seriós amb la Pastoral de Família a través dels diversos tipus de postulat amb les parelles d'avui, tenint en compte l'ajuda a les parelles amb dificultats; matrimonis en crisi, matrimonis separats que volen tornar a viure junts, parelles separades, parelles separades i que s'han tornat a casar.

A) Per preparar el tema

Pistes per la reflexió

1. Al·locució del Sant Pare Joan Pau II als matrimonis Responsables Regionals dels EMD, reunits a Roma el gener de 2003³⁹:

«Alimentats amb el Pa de Vida i cridats a ser llum per aquells que busquen la veritat» (Lumen Gentium, n. 35), principalment per als fills, podran aleshores, els esposos, desplegar plenament la gràcia del seu baptisme en les seves missions específiques en el si de la família, en la societat i en l'església. Aquesta va ser la intuïció del P. Caffarel, que no volia que s'entrés "en un equip per romandre aïllats (...), sinó per aprendre a entregar-se a tothom" (Carta mensual, febrer de 1948, p. 9). Sentint alegria pels compromisos ja assumits, aconsello a tots els membres dels Equips a participar cada vegada més activament en la vida eclesiàstica, sobre tot en relació als joves, que esperen el missatge cristià de l'amor humà, a la vegada exigent i exultant. En aquesta perspectiva, els membres dels equips els poden ajudar a viure l'etapa de la seva joventut i del seu festeig en la fidelitat als manaments de Crist i de l'Església, ajudant-los a trobar la veritable felicitat en el creixement de la seva vida afectiva [...].

Estimats amics, dono gràcies a Déu pels fruits aportats pel vostre moviment a través del món, i al mateix temps us animo a donar testimoni en tot moment de la bellesa i la grandesa de l'amor humà, del matrimoni i de la família.»

---

³⁹ JOAN PAU II. Al·locució de sa Santedat Joan Pau II. Roma, gener 2003, núm. 5 i 7

2. El Regne del Cel és com el llevat (Mt. 13,33) Christiane i Peter Annegarn-Súperregió BÈLGICA⁴⁰)

“Com poden els EMD ajudar als matrimonis del tercer mil·lenni, per tal que siguin cada vegada més cristians, missioners de l’Evangeli en l’Església i en el món?”

Jesús compara el Regne del Cel amb el llevat, humil, amagat, com la sal, però que treballa lentament i de manera secreta. El llevat fa pensar en la paciència que, sovint, nosaltres, pares i educadors, hem de tenir. És com treballa Déu, sense que ens n’adonem. Però això no vol dir que ens quedem de braços plegats, car som responsables de la construcció d’aquest Regne.

Jesús va enviar els seus deixebles, però no els va abandonar: «*Estaré amb vosaltres fins al final.*» «*Us enviaré l’Esperit.*»

Jesús també ens fa una promesa: «*Vull que on jo hi sigui, també hi sigueu vosaltres*» i «*qui creu en mi viurà*». El llevat és la promesa que fa créixer la massa.

Aquesta imatge del llevat en la massa li va molt bé a la missió dels EMD en el món, i, especialment, en el terreny de la família i de la parella.

Us recordem alguns fragments del missatge que el cardenal Daneels, primat de Bèlgica, va dirigir al Col·legi ERI de Maredsous el juliol de 1998. Ens va parlar del ministeri dels casats i de les parelles:

- «Sou, d’alguna manera, les mans i els peus, la llengua i la boca de l’Església, en un terreny particular: el de la vida familiar i del matrimoni. I aquest és, potser, el motiu més gran de credibilitat de l’Església en la nostra època».
- «El primer motiu pel qual heu de viure i treballar per als altres, és que sou uns privilegiats en l’Església i en el món: en aquesta època, hom és veritablement privilegiat (...) quan, com feu vosaltres, ha pogut descobrir la profunditat de l’amor conjugal i paternal, i l’ha pogut conservar i cultivar».
- «Quin és el vostre ministeri particular? És doble: té dos aspectes que poden semblar contradictoris però que no ho són: el primer aspecte del vostre ministeri és el de conservar ben alt, per damunt del soroll, per damunt de la nostra època, l’ideal del matrimoni cristià (...). Un segon aspecte, tan important com el primer, és que al mateix temps que proposem al món i a la societat l’ideal del matrimoni cristià, siguem plenament compassius vers aquells que no ho han aconseguit».
- «Acceptar la foscor, car tot el que els passa als altres, es troba d’alguna manera i potencialment en mi mateix. No podré sentir compassió fins que jo mateix no hagi acceptat la meua pròpia fragilitat».

El que ens ha cridat l’atenció en la seva proposta de ser misericordiosos, és que ens convida a prendre consciència de la nostra pròpia fragilitat.

Mentre “ho vulguem fer tot sols, amb els nostres propis medis”, com el jove ric, no podem seguir Jesús i no podem ser salvats. Car la misèria, el nostre costat d’ombra, és el lloc de l’amor misericordiós.

---

⁴⁰ ANNERGAN, Christiane i Peter. “*Sois la Sal de la tierra, sois la luz del mundo, sois la levadura de la masa*”. Conferència dictada en el Col·legi ERI. Dickinson–USA, juliol 2001.

3. La missió dels membres dels EMD dins de l'Església

Els EMD, com a tals, no es comprometen en una acció conjunta determinada, tret d'alguns casos especials. "El moviment, com a tal, pot participar, a petició de l'Església, en la pastoral que ella organitza, especialment en el camp de les parelles i de la família"⁴¹, en canvi cada matrimoni ha de descobrir la crida a la qual el Senyor demana que respongui. Així ho estableix la guia dels EMD.

Les necessitats de l'Església són immenses en aquest camp. Recordem les que es van citar en el Segon Alè ja fa dues dècades:

- **Acompanyar equips joves**

En el col·legi ERI de Melbourne (Austràlia, juliol de 2002), es va discutir el problema més ampli dels joves davant del matrimoni. Com veuen el matrimoni els joves d'avui? Alguns el consideren una bona alternativa de vida. D'altres tenen por del matrimoni, i un nombre considerable no el veuen necessari. Davant d'aquesta realitat, signe del nostre temps, ens vam fer algunes preguntes que creiem convenient traslladar ara aquí, per tal de reflexionar-hi junts.

1. Els joves que avui es casen, ho fan amb una immensa esperança i grans aspiracions per al futur. Sovint, les tensions de la vida pròpies del món material, provoquen dificultats, frustracions, fins i tot separacions. Com podem ajudar-los perquè aconseguixin desenvolupar una relació més sòlida i uns valors que els afirmin tan en els bons moments com en els dolents?
2. Alguns joves es senten abandonats per la societat i per les organitzacions de l'Església d'avui. Com a moviment de laics dins l'Església, quines iniciatives podem aportar per tal d'ajudar?
3. Estem disposats i oberts al diàleg amb els joves que tracten d'aprofundir en el sentit del matrimoni cristià?

- **Preparar els nuvis per al matrimoni.** (Veure cap. 5 i 6)

Aquest és un camp de gran importància en un món que creu cada vegada menys en el matrimoni. Els joves tenen un concepte molt reduït i temporal de l'amor. Per a ells, l'amor és sentiment i aquest durarà mentre duri el sentiment. En la concepció cristiana, l'amor és decisió. Crist ens va estimar més per decisió que no pas per sentiment. "*Pare, aparta de mi aquest calze, però que no es faci la meua voluntat sinó la teua*" (Mt. 26,39). Qui millor que les parelles dels EMD estan preparats per col·laborar amb la pastoral diocesana en aquest camp? La nostra missió és ensenyar els joves l'autèntic concepte de l'amor seguint a Crist. "*Certament les messes són moltes però els treballadors pocs*" (Mt. 9,37)

- **Caminar amb parelles joves casades**

Moltes de les parelles que es preparen per al matrimoni pregunten si, després de casar-se, poden rebre algun tipus d'ajuda diferent a la possibilitat d'ingressar en els EMD. És important, com a mínim, oferir-los la possibilitat d'assistir a dues o tres reunions anuals on es tractin els problemes comuns que es presenten en els primers anys de matrimoni. Però, per això es necessiten matrimonis voluntaris que estiguin disposats a oferir el seu temps lliure per organitzar un treball seriós i amb alguna continuïtat. També es podrien organitzar d'altres projectes més exigents com les "Experiències Comunitàries" del Brasil, els grups TANDEM, de França, i d'altres, però això demana encara més matrimonis col·laboradors.

---

⁴¹ EMD. *Guia dels Equips Mare de Déu*. Cap. XI.

- **Ajudar les parelles amb dificultats i als divorciats que s'han tornat a casar**

Pel que fa a les primeres, la demanda d'assessoria conjugal és cada més gran. I, si bé es necessita un mínim de preparació, l'experiència de la vida en parella, viscuda en el Moviment, és una bona base per col·laborar en aquest important postulat.

En relació als segons, els separats que s'han tornat a casar, el Papa Joan Pau II, en la seva Exhortació Apostòlica Familiars Consortio de 1981, ens demana afrontar aquest problema.

“Exhorto vivament als pastors i a la comunitat de tots els fidels a ajudar els divorciats que s'han tornat a casar. Amb gran caritat, tothom actuarà de manera que ells no es sentin separats de l'Església, car ells poden i han de participar de l'Església, com a batejats.(...). Que l'Església pregui per ells, que els animi i es mostri davant d'ells com una mare misericordiosa i així els mantingui en la fe i l'esperança!”⁴²

El Papa, en el document citat ens planteja un programa de treball per realitzar amb els separats i tornats a casar. Ens hem adonat de la data de l'Exhortació Apostòlica? Fa més de vint-i-cinc anys que es va publicar! Hem fet el que era necessari en aquest sentit?

Convençut de la necessitat d'aquest postulat, el Sant Pare va enviar, aquesta vegada directament als EMD, una crida angoixada des del fons del seu cor als Responsables dels Equips, reunits a Roma el gener de 2003:

“En acabar aquesta audiència, la meva pregària abasta també les llars que han conegut la prova. Que puguin trobar en el seu camí testimonis de la tendresa i la misericòrdia de Déu. Desitjo expressar la meva proximitat espiritual amb les persones separades, divorciades i que s'han tornat a casar els quals, com a batejats, són cridats, en el respecte a les normes cristianes, a participar en la vida cristiana (cf. Exhortación familiaris Consortio, n. 84).”⁴³

Existeixen iniciatives en aquesta direcció a Brasil, Colòmbia, Espanya, França i Portugal i segurament en d'altres països... No ha estat fàcil trobar matrimonis i sacerdots per aquesta tasca. Així doncs, pensem que aquestes experiències encara són tímides i abasten poc.

- **Preocupar-se dels joves que cohabitin**

Vet ací un altre repte que ens planteja el món d'avui. Cada vegada més, els joves perden el desig i la motivació de casar-se. Però fins i tot molts dels qui arriben al matrimoni ho fan després de cohabitar algun temps. Quina és la nostra actitud davant d'aquesta realitat? Simplement esperem que algun dia decideixin casar-se per l'Església per poder-los oferir alguna preparació per al matrimoni.

Seria convenient ajudar-los a reflexionar sobre la realitat antropològica de la parella i sobre les exigències que aquesta realitat demana en el camp purament humà. I, possiblement explicar-los en què consisteix l'amor a l'estil de Crist i el projecte de Déu sobre la parella humana. No coneixem experiències en aquest camp. Però fins i tot si existissin, són una crida a la creativitat.

B) Text Bíblic per a l'oració:

El següent text de l'Evangeli de Sant Mateu, ens ajudarà en la reflexió personal i de parella i servirà també per la reunió d'equip.

---

⁴² JOAN PAU II. *Familiaris Consortio*. Nov 22 de 1981, núm. 84.

⁴³ JOAN PAU II. *Al·locució de sa Santedat Joan Pau II*. Roma, gener 2003, núm. 7

Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal perd el gust, amb què la tornaran salada? Ja no és bona per a res, sinó per a llençar-la fora i que la gent la trepitgi.

Vosaltres sou la llum del món. No es pot amagar un poble posat dalt d'una muntanya, i ningú no encén una llàntia per posar-la sota una mesura, sinó en el portallànties, perquè faci llum a tots els qui són a la casa. Que brilli igualment la vostra llum davant la gent; així veuran les vostres bones obres i glorificaran el vostre Pare del cel. (Mateu 5, 13-16)

C) Preguntes per al diàleg conjugal

- La nostra vida matrimonial és coherent amb la nostra vocació de missioners del sagrament del matrimoni? Hauríem de canviar alguna cosa?
- Estem individualment o en parella compromesos en algun apostolat especialment dins de la pastoral familiar?
- Si la resposta és afirmativa, com podem contribuir per tal de millorar o ampliar aquesta acció pastoral?
- Si la resposta ha estat negativa, aprofitem aquest moment de diàleg, davant del Senyor, per plantejar-nos seriosament la nostra actitud i comportament davant l'exigència evangèlica d'anunciar la bona nova de Jesús, a través del compromís d'una pastoral familiar concreta.

D) Suggestiments per a una regla de vida

Ens proposem una regla de vida, personal o d'equip, si fos convenient, per mitjà de la qual ens comprometem amb un apostolat concret dins del camp de la pastoral familiar o del nostre compromís cívic.

E) Per compartir amb l'equip

Cada matrimoni pot compartir com està, o pot estar, compromès amb algun tipus de pastoral. Després que tots comparteixin, l'equip pot treure conclusions de com comprometre's en la construcció del Regne de Déu en aquest món.

F) Text de la litúrgia de les hores

En acabar el vostre intercanvi sobre el tema d'estudi podeu recitar junts aquest càntic de lloança a Déu.

*Beneït sigui el Déu i Pare
de nostre Senyor Jesucrist,
que ens ha beneït en Crist
amb tota mena de benediccions
espirituals dalt al cel.
Ens escollí en ell
abans de crear el món,
perquè fóssim sants,
irreprehensibles als seus ulls.
Per amor ens destinà*

*a ser fills seus per Jesucrist,
segons la seva benèvola decisió,
que dóna glòria i lloança a la gràcia
que ens ha concedit en el seu Estimat.
En ell, per la seva sang,
hem obtingut la redempció,
el perdó dels nostres pecats.
La riquesa de la gràcia de Déu
s'ha desbordat en nosaltres.
Ell ens ha concedit tota aquesta saviesa
i penetració que tenim.
Ens ha fet conèixer
el seu designi secret,
la decisió benèvola que havia pres
per executar-la
en la plenitud dels temps:
ha volgut unir en el Crist
totes les coses,
tant les del cel com les de la terra.*

(Ef 1, 3-10)